

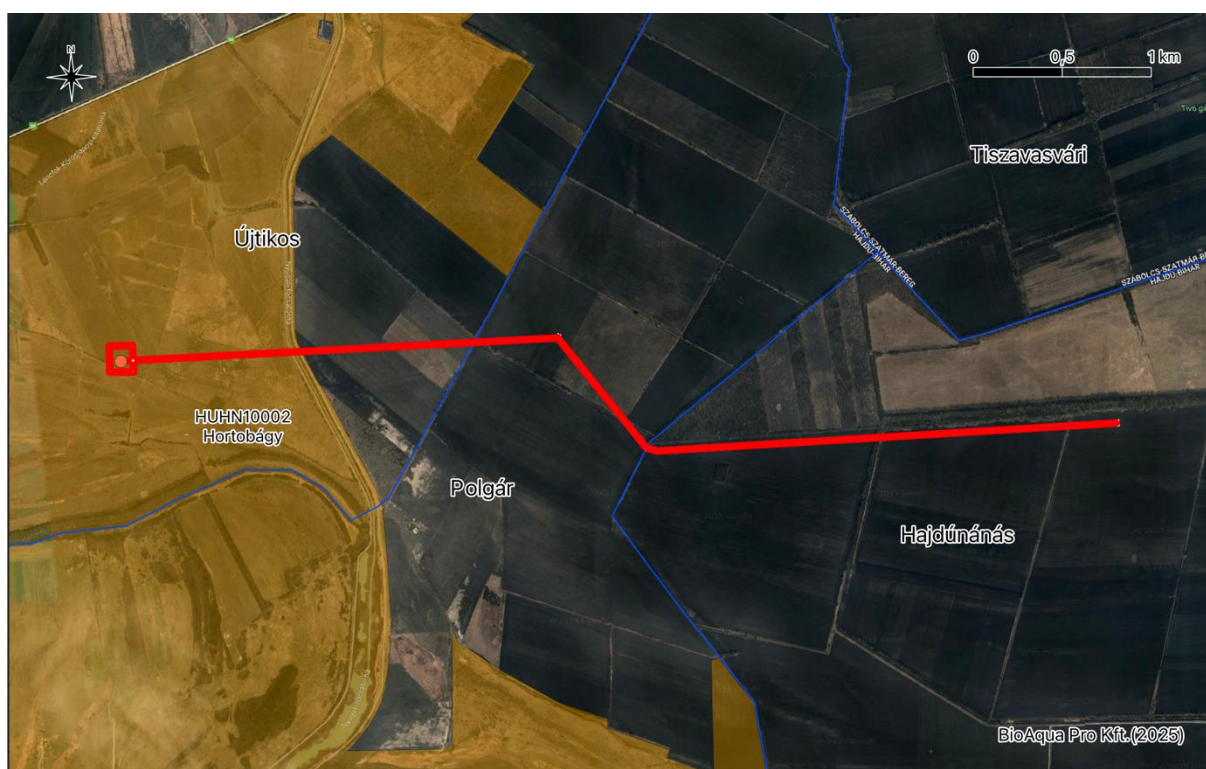
ÉMI-TÜV

NATURA 2000 HATÁSBECSLÉS

A 275/2004. (X. 8.) KORM. RENDELET 14. SZ. MELLÉKLETÉBEN MEGFOGALMAZOTT FORMAI ÉS TARTALMI ELŐÍRÁSOK ALAPJÁN

Az „Újtikos szénhidrogén vezeték” tárgyú projekthez

– a Hortobágy (HUHN10002) különleges madárvédelmi területre vonatkozóan

Készítette:

BioAqua Pro Kft.

Székhely: 4032 Debrecen, Soó Rezső u. 21.

Adószám: 13370406-2-09

Web: www.bioaquapro.hu

E-mail: info@bioaquapro.hu

Tel.: +36 52 541 780

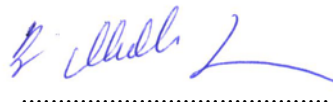
2025. május

ALÁÍRÓ LAP

FELELŐS SZAKÉRTŐK:

Dr. Müller Zoltán

biológia-földrajz szakos tanár,
hidrobiológia-vízi ökológia PhD;
természetvédelmi szakértő (Élővilágvédelem,
Földtani természeti értékek és barlangok védelme),
szakértői engedély száma:
OKVF-SZ-034/2012, OKVF-SZ-048/2012.

Dr. Kiss Béla

biológus és biológia szakos tanár, halászati szakmérnök,
hidrobiológia-vízi ökológia PhD;
természetvédelmi szakértő (Élővilágvédelem),
tájvédelmi szakértő,
szakértői engedély száma:
OKVF-SZ-050/2011, SZ-018/2018.

KÖZREMŰKÖDŐ SZAKÉRTŐK:

Dr. Gulyás Gergely biológus-ökológus, biológia PhD; botanikai szakértő, természetvédelmi szakértő (élővilágvédelem), szakértői engedély száma: SZ-051/2011.

Hódör István biológia szakos tanár; hüllő-kétéltű és madártani szakértő

Lukács Attila biológia-környezetvédelem szakos tanár; élővilág-védelmi munkarész projektvezető

Ez a jelentés a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében szerzői jogvédelem alatt áll. Teljes egészében, vagy részleteiben bármilyen felhasználása a szerző hozzájárulása nélkül tilos.

Jelen dokumentumban szerepelnek olyan biotikai adatok is, melyek a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatbázisából származnak. Ezek felhasználásának feltétele a következők ismertetése: "A jelen dokumentumhoz felhasznált természetvédelmi vonatkozású biotikai adatok a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság biotikai adatbázisából származnak, azok további, harmadik személy általi felhasználása nem engedélyezett."

TARTALOMJEGYZÉK

1. AZONOSÍTÓ ADATOK	6
1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a neve, címe, elérhetősége.....	6
1.2. Az adatlap kitöltésében részt vevő személyek, szervezetek neve, címe, elérhetősége, szakmai referenciáinak leírása.....	6
2. A TERV VAGY BERUHÁZÁS.....	9
2.1. A beruházás bemutatása, célja.....	9
2.2. A beruházás Natura 2000 érintettsége.....	9
2.3. A terv egyéb természetvédelmi érintettsége	11
2.4. A beruházás technológiája.....	11
2.5. A beruházás mérete, térbeli kiterjedése, területe, jelentősége, időtartama	12
2.6. A kivitelezés várható időtartama	12
2.7. A kivitelezés során várható átmeneti hatások	12
2.8. A megvalósításhoz szükséges létesítmények.....	12
2.9. A megvalósítás társadalmi, gazdasági következményei.....	12
3. A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI.....	13
3.1. A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése	13
3.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét alátámasztó indokok	13
4. AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET.....	14
4.1. A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással van	14
4.2. Jelölő fajok	14
4.2.1. 275/2004 kormányrendelet 1. A) számú melléklete szerinti madárfajok	14
4.2.2. 275/2004 kormányrendelet 1. B) számú melléklete szerinti madárfajok	16
4.3. A Hortobágy (HUHN10002) különleges madárvédelmi terület természeti állapota...	17
4.4. A beruházással érintett területrész jellemzése.....	17
4.4.1. Vizsgálati időpontok, időintervallumok, irodalmi adatok, vizsgálati módszerek	17
4.4.2. A vizsgálatok eredményei.....	18
4.4.3. Összefoglalás	18
5. A TERV VAGY BERUHÁZÁS KEDVEZŐTLEN HATÁSAI	20
5.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a terv vagy beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében.....	20
5.1.1. A tervnek vagy beruházásnak a Hortobágy (HUHN10002) különleges madárvédelmi területen belüli térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása	20

5.1.1.1.	Közvetlen építési élővilág-védelmi hatásterület.....	20
5.1.1.2.	Közvetett építési élővilág-védelmi hatásterület.....	20
5.1.1.3.	Üzemelési élővilág-védelmi hatásterület.....	21
5.1.1.4.	Az élővilág-védelmi hatásterületek ábrázolása	22
5.1.2.	<i>A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások leírása</i>	22
5.1.2.1.	A jelölő fajok általános bemutatása és érintettsége	22
5.1.2.1.1.	275/2004 kormányrendelet 1. A) számú melléklete szerinti madárfajok.....	22
5.1.2.1.2.	275/2004 kormányrendelet 1. B) számú melléklete szerinti madárfajok.....	46
5.1.2.2.	A várható hatások becsült mértéke	53
5.1.2.2.1.	275/2004 kormányrendelet 1. A) számú melléklete szerinti madárfajok.....	53
5.1.2.2.1.1.	A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága	53
5.1.2.2.1.2.	Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében.....	53
5.1.2.2.1.3.	A faj ritkasága (helyi, regionális és ennél magasabb szinten felmérve, ideértve az európai közösségi szintet is)	54
5.1.2.2.1.3.1.	A faj tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világállományához képest.....	54
5.1.2.2.1.3.2.	A faj veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.)	54
5.1.2.2.1.3.3.	A faj szaporodási képessége (a fajra vagy a populációra jellemző dinamika alapján)	55
5.1.2.2.1.4.	A tevékenység megvalósulása esetén a faj, illetve a faj élőhelyének képessége arra, hogy a célzott védelmi intézkedéseket kivéve minden egyéb beavatkozás nélkül, kizárólag a faj, illetve élőhelyének dinamikája következtében rövid időn belül visszaálljon egy olyan állapotba, amely az eredeti állapottal egyenértékű vagy jobb annál.....	55
5.1.2.2.1.4.1.	A faj állományának regenerálódási képessége a környező állományokból azok észrevehető csökkenése nélkül (a faj diszperziós képessége, illetve az állomány izoláltsága más állományoktól stb.), illetve az állomány belső dinamikája következtében a regenerálódás képessége ..	55
5.1.2.2.1.5.	A tevékenység hatása az állományon belüli kedvező kor- és ivareloszlásra	55
5.1.2.2.1.6.	A területek koherenciája.....	55
5.1.2.2.2.	A várható hatások becsült mértéke összegezve	56
5.1.2.2.3.	275/2004 kormányrendelet 1. B) számú melléklete szerinti madárfajok.....	58
5.1.2.2.3.1.	A várható hatások becsült mértéke összegezve.....	59
5.2.	A tervezett beruházás hatása az érintett Natura 2000 terület fenntartási tervében megfogalmazott, és a területre meghatározott specifikus célkitűzések megvalósulására.....	60
5.2.1.	Alapinformációk.....	60
5.2.2.	A beruházás keretében tervezett tevékenységek, illetve azok hatásai.....	61
6.	ALTERNATÍV (EGYÉB ÉSSZERŰ) MEGOLDÁSOK	64
6.1.	„0” változat – projekt nélküli eset.....	64
6.2.	A megvalósítás vizsgált változatai.....	64
7.	JAVASOLT TERMÉSZETVÉDELMI CÉLÚ INTÉZKEDÉSEK	65
7.1.	A kivitelezés előttre vonatkozó javaslat.....	65
7.2.	Javasolt területi korlátozás.....	65
7.3.	Növényzet eltávolításra vonatkozó javaslatok	66
7.4.	Földmunkákra, munkaárkokra és gödrökre, depóniákra vonatkozó javaslatok	66
7.5.	Éjszakai munkavégzésre, kivilágításra vonatkozó javaslatok	67

7.6.	A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság által javasolt intézkedések	67
8.	KIEGYENLÍTŐ (KOMPENZÁCIÓS) INTÉZKEDÉSEK.....	69
9.	FELHASZNÁLT IRODALOM.....	70
10.	SZAKÉRTŐI IGAZOLÁSOK.....	71

1. AZONOSÍTÓ ADATOK

1.1. A TERV KÉSZÍTŐJÉNEK, ILLETVE A BERUHÁZÓNAK A NEVE, CÍME, ELÉRHETŐSÉGE

Beruházó:

Folyópart Energia Kft.

1134 Budapest, Váci utca 33. VI. emelet

Környezetvédelmi szaktervező

ENVIRO-EXPERT Kft.

4028 Debrecen, Hadházi út 7. I./5.

Kapcsolat: Barna Sándor, +36 20 426 4352, barna.sandor@enviroexpert.hu

1.2. AZ ADATLAP KITÖLTÉSÉBEN RÉSZT VEVŐ SZEMÉLYEK, SZERVEZETEK NEVE, CÍME, ELÉRHETŐSÉGE, SZAKMAI REFERENCIÁINAK LEÍRÁSA

A hatásbecslés kidolgozója:

BioAqua Pro környezetvédelmi szolgáltató és tanácsadó Kft.

4032 Debrecen, Soó R. u. 21.

Kapcsolattartó: Lukács Attila, projektvezető (+36 20 342 3839; lukacs@bioaquapro.hu)

Referenciák:

„A Kiskörei Vízerőmű környezetének turisztikai és sportcélú fejlesztése” c. projekt keretében Natura 2000 Hatásbecslés készítése. – VTK INNOSYSTEM Víz-, Természet-és Környezetvédelmi Kft. (2018)

„A Mosoni-Duna torkolati szakaszának vízszint rehabilitációjához kapcsolódó beavatkozások” c. szerződés keretében Natura2000 hatásbecslés készítése az új szállítási útvonalra. – VTK INNOSYSTEM Víz-, Természet-és Környezetvédelmi Kft. (2018)

„Kemény Ferenc Sportlétesítmény-fejlesztési Program keretében megvalósítandó Dunai Evezős Központ Pálya tervezése” tárgyú munka keretében Natura 2000 hatásbecslés készítése. – ÖKO Zrt. (2018-2019)

A Hajdúböszörmény-Pród külterületén található halastó bővítéséhez kötődő Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – Balogh Szerviz Trans Kft. (2018)

A sarudi szabadstrand és környezetének turisztikai infrastruktúra fejlesztése c. projekt keretében Natura 2000 hatásbecslés készítése. – Kalandpart Kft. (2018)

A tervezett kenderesi szennyvíztelep tervezéséhez kapcsolódó Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – UTB Envirotec Zrt. (2018-2019)

A Tiszabercel 0167 hrsz.-ú külterületi földút zúzottkővel történő megerősítéséhez kapcsolódó Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – Tiszabercel Község Önkormányzata (2018)

A Tiszafüred-Tiszaörvény 04/4 hrsz területén tervezett kikötőmedence létesítési engedélyezéséhez kapcsolódó Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – „SZABICS” Bt. (2018)

Tószeg nyugati külterületi részén található, nem veszélyes hulladékok komposztálása kapcsán érintett területre vonatkozó Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – FISH-COOP KFT. (2018)

Vízgazdálkodási fejlesztések a Felső-Tisza-vidéken (KEHOP-1.3.0-15-2017-00019) projekt keretében Natura 2000 hatásbecslés készítése. – VIZITERV Environ Kft. (2018)

„A balatoni vízkészlet fenntartható gazdálkodásának, vízhasználatának javítása, a szükséges infrastrukturális feltételek javításával megnevezésű húzóprojekt előkészítési feladatainak ellátása, a Balaton új üzemeltetési rendjéhez szükséges fejlesztések – a Balaton déli parti kisvízfolyások védképességének javítása” tárgyú projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – VIZITERV Environ Kft. (2019)

„A balatoni vízkészlet fenntartható gazdálkodásának, vízhasználatának javítása, a szükséges infrastrukturális feltételek javításával megnevezésű húzóprojekt előkészítési feladatainak ellátása, a Balaton új üzemeltetési rendjéhez szükséges fejlesztések, mederkotrások” tárgyú projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – VIZITERV Environ Kft. (2019)

„A balatoni vízkészlet fenntartható gazdálkodásának, vízhasználatának javítása, a szükséges infrastrukturális feltételek javításával megnevezésű húzóprojekt előkészítési feladatainak ellátása, a Balaton új üzemeltetési rendjéhez szükséges fejlesztések – mélyfekvésű területek feltöltése, partbiztosítások rendezése, vízminőségvédelem fejlesztése” tárgyú projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – VIZITERV Environ Kft. (2019)

"Kerékpárforgalmi létesítmények tervezése Tiszafüred-Hortobágy-halastó közötti szakaszon" projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – TRENECON Kft. (2019)

„A Szarvasi Holtág rugalmas vízpótlási lehetőségének kiépítése I. ütem.” tárgyú projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – VIZITERV Environ Kft. (2019)

„A Taktaközi öntözőrendszer rekonstrukciója” c. projekthez kapcsolódóan Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – VIZITERV Environ Kft. (2019)

„A Tiszabecs 0136/1-3, 0137, 0138 hrsz-ú ingatlanokon tervezett bányanyitás és üzemeltetés” c. projekthez kapcsolódóan előirányzott főbb műszaki beavatkozások környezetvédelmi engedélyezéséhez szükséges Natura 2000 hatásbecslés elkészítése. – Borsod Nehézgép Kft. (2019)

„Kerékpárforgalmi létesítmények tervezése a Hortobágy-halastó – Balmazújváros közötti szakaszon” projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – ENVIRO-EXPERT KFT. (2019)

„Turisztikailag frekvenciált térségek integrált termék- és szolgáltatásfejlesztése” c. konstrukció keretében a „Hortobágy – Világörökségünk a Pusztán” projekthez kapcsolódó beavatkozásokhoz Natura 2000 hatásbecslés elkészítése. – Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság (2019)

A Csenger és környéke helyi és helyközi optikai hírközlő hálózat kiviteli terveihez kötődő beavatkozásokhoz Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – Kiss-Tel Kft. (2019)

A Kömörő-Fülesd (HUHN20050) Natura 2000 területen 2 db vízvisszatartó műtárgy létesítéséhez kapcsolódóan Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság (2019-2020)

A Körömdi Rába kajak-szlalompálya létesítéséhez kapcsolódó Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – VTK INNOSYSTEM Víz-, Természet-és Környezetvédelmi Kft. (2019)

A Mágozs-ér nagyszénási szakaszának felmérése és a kertészeti termál csurgalékvíz bevezetésének hatását értékelő Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – Geomatrix Kft. (2019)

A Transzeurópai Közlekedési Hálózat – TEN-T belvízi út fejlesztéséhez kapcsolódó tervezői feladatok ellátásában való közreműködés a Natura 2000 hatásbecslések elkészítésére vonatkozóan. – VIKÖTI Kft. (2019-2020)

"A Hortobágyi-halastó területén madárszínház kialakítása” c. projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ nonprofit Kft. (2020)

Milotai szennyvíztelep tisztított szennyvizének Tiszába történő bevezetéséhez kötődő beavatkozások VKI 4.7. tanulmányának elkészítése. – Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (2020)

"A Túr-erdei-holtmeder rekonstrukciója" projekt keretében, Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció készítése. – Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (2020)

„Természetbúvár Játsszoház és Túraközpont létesítése Tiszafüreden (közlekedési és kikötői infrastruktúra fejlesztés)” c. projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – Katona Mérnöki Szolgáltató Kft. (2020)

A Balmazújváros külterületén tervezett 50 km hosszú 2D szeizmikus felmérési területen elhelyezkedő nyomvonalakra vonatkozó Natura 2000 hatásbecslés elkészítése. – O&GD Central Korlátolt Felelősségű Társaság (2020)

A kishánai kőbánya területén tervezett közetgyapotgyapot üzem létesítéséhez kapcsolódóan Natura 2000 hatásbecslés készítése. – Tarnóca Kőbánya Kft. (2020)

"A Sió árvízkapu felvízi oldalának mederrendezési munkálatai" c. projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció összeállítása. – VIZITERV Consult Kft. (2020)

A "Kis-Zala belvízöblözetének rekonstrukciós munkái" c. projekt keretében készülő Natura 200 hatásbecslési dokumentáció elkészítéséhez vízi élőlénycsoportok felmérése. – VIZITERV Consult Kft. (2020)

"Vízpótlás Ukrajna irányából a Borzsa folyóból" c. projekt keretében tervezett beavatkozások engedélyeztetéséhez Natura 2000 hatásvizsgálati dokumentáció készítése. – VIZITERV Consult Kft. (2020)

A „Körtvélyesi szivattyútelep átépítése" c. projekt keretében Natura 2000 hatásvizsgálati dokumentáció készítése. – VIZITERV Consult Kft. (2020)

A "Pásztó és térsége árvízvédelmi biztonságának megteremtése érdekében szükséges előkészítési, tervezési feladatok elvégzése" c. projekt keretében Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció elkészítése. – VIZITERV Consult Kft. (2020)

„A Bodrog és Tisza-folyó szilárd úszó hulladékszennyezéseinek kezelése az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság működési területén meglévő kárelhárítási helyek fejlesztésével és a szükséges eszközök beszerzésével” c. projekthez kötődően Natura 2000 hatásbecslés készítése. – VIZITERV Consult Kft. (2020)

„Nyíregyháza-Sóstógyógyfürdő keskeny nyomközű kisvasút helyreállítása céljából az engedélyezési és kiviteli tervek elkészítése, a szükséges hatósági engedélyek megszerzése” projekt keretében Natura 2000 hatásvizsgálati dokumentáció készítése. – Utiber Kft. (2020-2021)

2. A TERV VAGY BERUHÁZÁS

A beruházás részletes bemutatása az Előzetes Vizsgálati Dokumentációban található.

2.1. A BERUHÁZÁS BEMUTATÁSA, CÉLJA

Szénhidrogén kút és vezeték kiépítése Újtikos, Polgár és Hajdúnánás települések külterületén.

1. ábra. A beruházás elhelyezkedése (átnézeti kép, fehér szaggatott vonal: a tervezett beruházás helyszíne; kék vonalak: a települések külterületi határai)

2.2. A BERUHÁZÁS NATURA 2000 ÉRINTETTSÉGE

A tervezett beruházás érinti a Natura 2000 hálózatba tartozó Hortobágy (HUHN20002) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területet, valamint a Hortobágy (HUHN10002) különleges madárvédelmi területet.

2. ábra. A beruházás tervezett területe (piros terület), valamint a Natura 2000 hálózatba tartozó Hortobágy (HUHN20002) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (áttetsző sárga terület) elhelyezkedése, továbbá a települések külterületi határai (kék vonalak)

3. ábra. A beruházás tervezett területe (piros terület), valamint a Natura 2000 hálózatra tartozó Hortobágy (HUHN10002) különleges madárvédelmi terület (áttetsző narancssárga terület) elhelyezkedése, továbbá a települések külterületi határai (kék vonalak)

2.3. A TERV EGYÉB TERMÉSZETVÉDELMI ÉRINTETTSÉGE

A tervezett beruházás érint Natura 2000 területeket, valamint érinti az ökológiai hálózat elemeit.

A tervezett beruházás nem érint egyedi határozattal kihirdetett országos jelentőségű védett természeti területet, helyi jelentőségű védett természeti területet, világörökségi területet, bioszféra-rezervátumot, erdőrezervátumot, Ramsari vizes élőhelyet, fontos madárelőhelyet (IBA területet), natúrparkot, továbbá *ex lege* védett barlangot, forrást, kunhalmot, földvárat, lápot és szikes tavat.

A meglévő és a közelben található természetvédelmi érintettségeket részletesen az EVD-ben ismertetjük.

2.4. A BERUHÁZÁS TECHNOLÓGIÁJA

Szénhidrogén kút és vezeték kiépítése Újtikos, Polgár és Hajdúnánás települések külterületén.

A munkaárok tervezett szélessége kb. 1 méter, mélysége kb. 1 méter.

A tervezett vezeték vízfolyásokat, csatornákat keresztez, melyek alatt átfúrással fogják a vezetéket létesíteni.

2.5. A BERUHÁZÁS MÉRETE, TÉRBELI KITERJEDÉSE, TERÜLETE, JELENTŐSÉGE, IDŐTARTAMA

A tervezett beruházás egy kb. 6 km-es szakaszon létesül (lásd a fenti áttekintő ábrát).

A tervezett beruházás országos szinten, gazdasági-társadalmi szempontból jelentős.

A tervezett beruházás által létrejött infrastruktúra fennállása várhatóan 50–100 év.

2.6. A KIVITELEZÉS VÁRHATÓ IDŐTARTAMA

A kivitelezés várhatóan 2025-2026-ban fog megvalósulni.

2.7. A KIVITELEZÉS SORÁN VÁRHATÓ ÁTMENETI HATÁSOK

A kivitelezés során a következő átmeneti hatások várhatók:

- munkagépek által okozott taposás,
- munkagépek által okozott zaj, por és füstszennyezés,
- humán jelenlét és mozgás által élővilágra kifejtett zavaró hatás.

2.8. A MEGVALÓSÍTÁSHOZ SZÜKSÉGES LÉTESÍTMÉNYEK

A kivitelezéshez minimális időszakos infrastruktúra szükséges (pl. mobilvécék, telephelyek, depók).

A megvalósítás állandó létesítményeket hoz létre (telephely, vezeték).

2.9. A MEGVALÓSÍTÁS TÁRSADALMI, GAZDASÁGI KÖVETKEZMÉNYEI

A feltárt szénhidrogén készletek a termelő kutaktól vezetéken juttathatók el a feldolgozó üzem területére.

A magyar szénhidrogén bányászat fejlesztése a hazai munkahelyek bővítését, megtartását teszi lehetővé.

A kitermelt szénhidrogén a magyar hálózatba kerülve a hazai ellátás biztonságát és versenyképességét növeli.

3. A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI

3.1. A TERV VAGY BERUHÁZÁS MEGVALÓSÍTÁSA SZÜKSÉGSZERŰSÉGÉNEK ISMERTETÉSE

A feltárt szénhidrogén készletek a termelő kutaktól vezetéken juttathatók el a feldolgozó üzem területére.

A magyar szénhidrogén bányászat fejlesztése a hazai munkahelyek bővítését, megtartását teszi lehetővé.

A kitermelt szénhidrogén a magyar hálózatba kerülve a hazai ellátás biztonságát és versenyképességét növeli.

3.2. A TERV VAGY A BERUHÁZÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZÜKSÉGSZERŰSÉGÉT ALÁTÁMASZTÓ INDOKOK

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 8. mellékletének 4. pontjában megadott lehetséges indokok a következők:

- Társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet).
- Emberi egészség vagy élet védelme
- A közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- A környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- A fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

A rendelkezésre álló információk alapján a tervezett beruházás helyi, térségi, regionális és országos jelentőségű gazdasági–társadalmi érdek.

4. AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET

4.1. A NATURA 2000 TERÜLET NEVE ÉS KÓDJA, AMELYRE A TERV VAGY A BERUHÁZÁS VÁRHATÓAN HATÁSSAL VAN

Név: Hortobágy különleges madárvédelmi terület

Kód: HUHN10002

Kezelő: Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

Terület: 121.110,01 hektár

4.2. JELÖLŐ FAJOK

4.2.1. 275/2004 kormányrendelet 1. A) számú melléklete szerinti madárfajok

1. fülemülesitke (<i>Acrocephalus melanopogon</i>)	f. áll.: A
2. kis lilik (<i>Anser erythropus</i>)	v-cs. áll.: A
3. parlagi pityer (<i>Anthus campestris</i>)	f. áll.: B
4. parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>)	v-cs. áll.: B
5. nagy kócsag (<i>Ardea alba</i>)	f. áll.: A; v-cs. áll.: A
6. vörös gém (<i>Ardea purpurea</i>)	f. áll.: A
7. üstökösgém (<i>Ardeola ralloides</i>)	f. áll.: A
8. réti fülesbagoly (<i>Asio flammeus</i>)	f. áll.: A; t. áll.: B
9. cigányréce (<i>Aythya nyroca</i>)	f. áll.: A
10. bölömbika (<i>Botaurus stellaris</i>)	á. áll.: A
11. vörösnyakú lúd (<i>Branta ruficollis</i>)	v-cs. áll.: A
12. ugartyúk (<i>Burhinus oediconemus</i>)	f. áll.: C; v-cs. áll.: B
13. pusztai ölyv (<i>Buteo rufinus</i>)	f. áll.: A; v-cs. áll.: A
14. pajzsoscankó (<i>Calidris pugnax</i>)	v-cs. áll.: A
15. fattyúszerkő (<i>Chlidonias hybrida</i>)	f. áll.: A
16. kormos szerkő (<i>Chlidonias niger</i>)	f. áll.: A
17. fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	f. áll.: B
18. fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	f. áll.: C; v-cs. áll.: B
19. kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>)	v-cs. áll.: B
20. barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	f. áll.: B
21. kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	t. áll.: A
22. hamvas rétihéja (<i>Circus pygargus</i>)	f. áll.: B

23. békászó sas (<i>Clanga pomarina</i>)	v-cs. áll.: B
24. szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)	f. áll.: A
25. haris (<i>Crex crex</i>)	f. áll.: B
26. balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	á. áll.: C
27. fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	á. áll.: C
28. kis kócsag (<i>Egretta garzetta</i>)	f. áll.: A; v-cs. áll.: A
29. havasi lile (<i>Eudromias morinellus</i>)	v-cs. áll.: A
30. kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>)	á. áll.: B
31. vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	v-cs. áll.: A
32. kék vércse (<i>Falco vespertinus</i>)	f. áll.: A
33. daru (<i>Grus grus</i>)	v-cs. áll.: A
34. rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	f. áll.: B; t. áll.: A
35. gólyatöcs (<i>Himantopus himantopus</i>)	f. áll.: B
36. törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	f. áll.: B
37. tövisszűrő gébics (<i>Lanius collurio</i>)	f. áll.: C
38. kis örgébics (<i>Lanius minor</i>)	f. áll.: B
39. kékbegy (<i>Luscinia svecica cyaneola</i>)	f. áll.: A
40. kis bukó (<i>Mergellus albellus</i>)	v-cs. áll.: B
41. kis kárókatona (<i>Microcarbo pygmaeus</i>)	f. áll.: A; v-cs. áll.: A; t. áll.: C
42. barna kánya (<i>Milvus migrans</i>)	f. áll.: C
43. bakcsó (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	f. áll.: A; v-cs. áll.: A
44. túzok (<i>Otis tarda</i>)	á. áll.: B
45. halászsas (<i>Pandion haliaetus</i>)	v-cs. áll.: C
46. kanalasgém (<i>Platalea leucorodia</i>)	f. áll.: A; v-cs. áll.: A
47. batla (<i>Plegadis falcinellus</i>)	f. áll.: A
48. aranylile (<i>Pluvialis apricaria</i>)	v-cs. áll.: A
49. kis vízicsibe (<i>Porzana parva parva</i>)	f. áll.: B
50. pettyes vízicsibe (<i>Porzana porzana</i>)	f. áll.: B
51. gulipán (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	f. áll.: B
52. küszvágó csér (<i>Sterna hirundo</i>)	f. áll.: B
53. karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>)	f. áll.: C
54. réti cankó (<i>Tringa glareola</i>)	v-cs. áll.: A

(„á” – állandó; „f” – fészkelő; „t” – telelő; „v-cs” – vonuló/csoportosuló állományok)

A Hortobágy (HUHN10002) Natura 2000 területen előforduló és a 275/2004 kormányrendelet 1. A. számú mellékletben meghatározott közösségi jelentőségű madárfajok listája, valamint kódja és neve az EU Natura 2000 hálózatot bemutató honlapjáról, a „Standard Data Form” információi alapján (<http://natura2000.eea.europa.eu>). Jelen hatásbecslési dokumentációban az említett kategóriába sorolható fajok közül az érintett állomány nagyság tekintetében az „A” (országos állomány több mint 15%-a), a „B” (országos állomány 2-15%-a),

illetőleg a „C” (országos állomány kevesebb, mint 2%-a) kategóriába tartozó fajok érintettségének vizsgálatával foglalkozunk. A „D” kategóriába sorolt fajok az országos állományokhoz viszonyítva jelentősen 2 % alatti arányban vannak jelen és az adott Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését nem ezen kategóriába sorolt fajok ökológiai igényei szabják meg, hanem az „A”, „B” és „C” kategóriába soroltaké. Ezért jelen hatásbecslési dokumentációban ezen fajok érintettségének vizsgálatával foglalkozunk, az említett „D” kategóriába tartozó fajokra vonatkozó hatások vizsgálatától a fenti indok miatt eltekintünk.

4.2.2. 275/2004 kormányrendelet 1. B) számú melléklete szerinti madárfajok

55. csörgő réce (<i>Anas crecca</i>)	v-cs. áll.: B
56. tőkés réce (<i>Anas platyrhynchos</i>)	v-cs. áll.: B
57. kendermagos réce (<i>Anas strepera strepera</i>)	f. áll.: B; v-cs. áll.: A
58. nagy lilik (<i>Anser albifrons</i>)	v-cs. áll.: A
59. nyári lúd (<i>Anser anser</i>)	f. áll.: A; v-cs. áll.: A
60. barátréce (<i>Aythya ferina</i>)	v-cs. áll.: A
61. kontyos réce (<i>Aythya fuligula</i>)	v-cs. áll.: A
62. sárszalónka (<i>Gallinago gallinago</i>)	f. áll. A; v-cs. áll.: A
63. nagy goda (<i>Limosa limosa</i>)	f. áll. B; v-cs. áll.: A
64. nagy póling (<i>Numenius arquata</i>)	v-cs. áll.: B
65. barkóscinege (<i>Panurus biarmicus</i>)	f. áll.: B
66. vörösnyakú vöcsök (<i>Podiceps grisegena</i>)	f. áll.: B
67. feketenyakú vöcsök (<i>Podiceps nigricollis</i>)	f. áll.: B
68. guvat (<i>Rallus aquaticus</i>)	f. áll.: B
69. függőcinege (<i>Remiz pendulinus</i>)	f. áll.: B
70. partifecske (<i>Riparia riparia</i>)	v-cs. áll.: B
71. kanalas réce (<i>Spatula clypeata</i>)	v-cs. áll.: B
72. bőjti réce (<i>Spatula querquedula</i>)	f. áll.: A
73. kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	f. áll.: B
74. piroslábú cankó (<i>Tringa totanus</i>)	f. áll.: A; v-cs. áll.: A

(„á” – állandó; „f” – fészkelő; „t” – telelő; „v-cs” – vonuló/csoportosuló állományok)

A Hortobágy (HUHN10002) Natura 2000 területen előforduló és a 275/2004 kormányrendelet 1. B. számú mellékletben meghatározott egyéb madárfajok listája, valamint kódja és neve az EU Natura 2000 hálózatot bemutató honlapjáról, a „Standard Data Form” információi alapján készült (<http://natura2000.eea.europa.eu>). Jelen hatásbecslési dokumentációban az említett kategóriába sorolható fajok közül az érintett állománynagyság tekintetében az „A” (országos állomány több mint 15%-a), a „B” (országos állomány 2-15%-a), illetőleg a „C” (országos állomány kevesebb, mint 2%-a) kategóriába tartozó fajok érintettségének vizsgálatával foglalkozunk. A „D” kategóriába sorolt fajok az országos állományokhoz viszonyítva jelentősen 2 % alatti arányban vannak jelen és az adott Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését nem ezen kategóriába sorolt fajok ökológiai igényei szabják meg, hanem az „A”, „B” és „C” kategóriába soroltaké. Ezért jelen hatásbecslési dokumentációban ezen fajok érintettségének vizsgálatával foglalkozunk, az említett „D” kategóriába tartozó fajokra vonatkozó hatások vizsgálatától a fenti indok miatt eltekintünk.

4.3. A HORTOBÁGY (HUHN10002) KÜLÖNLEGES MADÁRVÉDELMI TERÜLET TERMÉSZETI ÁLLAPOTA

A 121.110,01 hektár kiterjedésű különleges madárvédelmi terület mintegy 34 település érintésével a Hortobágy, a Borsodi-ártér, a Tiszafüred-Kunhegyesi sík, a Hevesi-ártér, a Szolnok-Túri sík, és a Nagy-Sárrét kistájak területén helyezkedik el. A különleges madárvédelmi terület 90.000 hektár kiterjedésű területe a nemzetközi IBA – területek (IBA – Important Bird Areas), vagyis Fontos Madárélőhelyek sorát gazdagítja (HU032 – Hortobágy és Tisza tó), míg 32.037 hektár kiterjedésű része (ebből a Tisza-tó területére eső 3.476 hektáros Tiszafüredi Madárrezervátum és a 3.648 hektár kiterjedésű Poroszlói-öböl) a nemzetközi vizes élőhelyek és vízimadarak védelme érdekében létrehozott Ramsari Egyezmény jegyzékébe is beletartozik. A különleges madárvédelmi területen egyetlen természetvédelmi terület, a Tiszadorogmai Göbe-erdő Természetvédelmi Terület található, de érinti a Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzet egy részét is, és teljesen lefedi a Hortobágyi Nemzeti Park törzsterületét. A Hortobágyot napjainkban a vizes- és száraz szikes növénytakaságok, löszgyepek, természetes mocsarak, halastavak és a közéjük ékelődő szántók jellemzik. A szikesek esős, csapadékos években a sekély vizes, tocsogós madárélőhelyek igazi paradicsomává válnak. A Hortobágy Magyarország legfontosabb madárélőhelye, melyet a különleges madárvédelmi területek kijelölésére javasolt nagyszámú kritériumfaj jelenléte is bizonyít. A terület egyaránt fontos fészkelőhelye a pusztai és vízimadaraknak, köztük kiemelten a gémféléknek, de fontos vonulólhely is. A vizsgált különleges madárvédelmi területen a Magyarországon megfigyelt madárfajok 85-90%-a előfordul. Néhány madárfaj, így a fokozottan védett kis kárókatona (*Microcarbo pygmaeus*), a kanalasgém (*Platalea leucorodia*), a batla (*Plegadis falcinellus*) és a fehérszárnyú szerkő (*Chlidonias leucopterus*) fészkelése a különleges madárvédelmi területen összpontosul. Több ritka és globális szinten veszélyeztetett madárfaj, mint például a cigányréce (*Aythya nyroca*) és a tűzok (*Otis tarda*) magyarországi költőállományának számottevő része a Hortobágyon költ. Szintén jelentős fészkelőhelye a Hortobágy és a Tisza-tó a különféle gémféléknek, így a bakcsónak (*Nycticorax nycticorax*), az üstökösgémnek (*Ardeola ralloides*) a nagy kócsagnak (*Egretta alba*), a vörös gémnek (*Ardea purpurea*) és a pásztorgémnek (*Bubulcus ibis*) is. Jelentős még a legeltetett gyepeket szegélyező erdőkben a varjú- és szarkafészkekben egyaránt költő kék vércsék (*Falco vespertinus*) egyedszáma is. Hortobágyon a már említetteknek megfelelően kardinális szerepe van a madárvonulásban. Az országban akár 180 ezres nagyságrendben átvonuló darvak (*Grus grus*) 95%-a a Hortobágyon vonul át, ugyanakkor a globálisan veszélyeztetett kis lilik (*Anser erythropus*), valamint a globálisan sérülékeny kategóriába sorolt vörösnakú lúd (*Branta ruficollis*) egyik legfontosabb vonuló- és telelőhelye a terület. A tundrákon fészkelő havasi lilék (*Charadrius morinellus*) egyetlen ismert szárazföldi vedlőhelye a Hortobágy erősen legeltetett ürmös szikes gyepein található. Telente számos rétisas (*Haliaeetus albicilla*) táplálkozik a tájegységben.

4.4. A BERUHÁZÁSSAL ÉRINTETT TERÜLETRÉSZ JELLEMZÉSE

4.4.1. Vizsgálati időpontok, időintervallumok, irodalmi adatok, vizsgálati módszerek

A madártani vizsgálatot, mely a vizsgálati terület vonaltranszekt menti bejárását jelentette (BÁLDI et al. 1997) 2025. március 14-én és 19-én végeztük, amely a madárfajok túlnyomó többségének fészkelési időszakán kívülre esett. Erre való tekintettel a vizsgálat során kapott biotikai adatok csupán tájékoztatóként szolgálhatnak a tervezett beavatkozáshoz és a korábbi élőhelyi tapasztalatokra (egyes madárfajok fészkelő és táplálkozóhely preferenciájára) hagyatkozva bocsátkozhatunk fészkelő fajokat érintő predikciókba.

Becsléseinket kiegészítettük a Magyar Madártani Egyesület Monitoring Központja által működtetett „Madáratlasz program” honlapján (<https://map.mme.hu/maps/map2>) elérhető és a vizsgálati terület 10×10 km-es térségére vonatkozó, számos megfigyelő által észlelt, validált, az elmúlt 10 évből származó, madárfajok fészkelésére vonatkozó biotikai adatokkal, valamint a természetvédelmi kezelőtől (Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság) kapott és a vizsgálati területre, valamint annak 50 m-es körzetére vonatkozó, szintén az elmúlt 10 évből származó biotikai adatokkal is.

A madárfajok elnevezése az MME Nomenclator Bizottság (2008) évi munkáját, valamint a "birding.hu" weboldalon szereplő, az International Ornithological Committee (IOC) által alkalmazott elnevezéseket (magyar és latin név) veszi alapul ("http://www.birding.hu/magyarorszag_madarai.html"). Az EU Madárvédelmi Irányelvének (79/409/EGK) I. mellékletében szereplő, közösségi jelentőségű madárfajok neveit **félkövér** szedéssel jelöltük.

4.4.2. A vizsgálatok eredményei

Észlelt fajok

A madárfajok túlnyomó többségének fészkelési időszakán kívül végzett felmérés során észlelt madárfajok a következők voltak: nyári lúd (*Anser anser*), nagy lilik (*Anser albifrons*), örvös galamb (*Columba palumbus*), balkáni gerle (*Streptopelia decaocto*), **daru** (*Grus grus*), búbos (Vanellus vanellus), sárszalonna (*Gallinago gallinago*), **parlagi sas** (*Aquila heliaca*), **barna rétihéja** (*Circus aeruginosus*), **kékes rétihéja** (*Circus cyaneus*), **rétisas** (*Haliaeetus albicilla*), egerészölyv (*Buteo buteo*), vörös vércse (*Falco tinnunculus*), szarka (*Pica pica*), vetési varjú (*Corvus frugilegus*), dolmányos varjú (*Corvus cornix*), széncinege (*Parus major*), mezei pacsirta (*Alauda arvensis*), búbospacsirta (*Galerida cristata*), seregély (*Sturnus vulgaris*), fenyőrigó (*Turdus pilaris*), cigánycsuk (*Saxicola rubicola*), sárga billegető (*Motacilla flava*), barázdabillegető (*Motacilla alba*), sordély (*Emberiza calandra*), citromsármány (*Emberiza citrinella*), nádi sármány (*Emberiza schoeniclus*).

A természetvédelmi kezelőtől (HNPI) kapott, a vizsgálati területre vonatkozó, az elmúlt 10 évből származó biotikai adatok a következő madárfajok előfordulását jelezték: **rétisas** (*Haliaeetus albicilla*), **szalakóta** (*Coracias garrulus*). A fokozottan védett és zavarásra különösen érzékeny rétisas zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH 2010) azonban évek óta nem volt regisztrált sikeres fészkelés, melyet a természetvédelmi kezelőtől kapott HNPI-01564-1/2025 iktatószámú levél tartalma is megerősített.

Potenciális fészkelő madárfajok

Az alábbiakban a vizsgálati területen előforduló jellemzőbb élőhelytípusoknak megfelelően tekintjük át a vizsgálati területen potenciálisan fészkelő fajok körét.

Az agrár élőhelyek jellemző fészkelője lehet például a mezei pacsirta (*Alauda arvensis*), a búbospacsirta (*Galerida cristata*), vagy akár a sárga billegető (*Motacilla alba*).

Szikes gyepek, rétek és legelők, kaszálók jellemző fészkelői lehetnek például a fűz (*Coturnix coturnix*), a mezei pacsirta (*Alauda arvensis*), a cigánycsuk (*Saxicola rubicola*) és a sárga billegető (*Motacilla flava*).

Fás-cserjés élőhelyek jellemző fészkelői lehetnek például a következő fajok: örvös galamb (*Columba palumbus*), vadgerle (*Streptopelia turtur*), **szalakóta** (*Coracias garrulus*), **tőviszúró gébics** (*Lanius collurio*), fűlemüle (*Luscinia megarhynchos*), cigánycsuk (*Saxicola rubicola*), sordély (*Emberiza calandra*).

A telephelyek jellemző fészkelői lehetnek például a következő madárfajok: búbospacsirta (*Galerida cristata*), hantmadár (*Oenanthe oenanthe*), barázdabillegető (*Motacilla alba*), **parlagi pityer** (*Anthus campestris*).

Vizes élőhelyek (Nyugati-főcsatorna nádas sávjainak) jellemző fészkelői lehetnek például a következő madárfajok: nádírigó (*Acrocephalus arundinaceus*), foltos nádiposzáta (*Acrocephalus schoenobaenus*), nádi tücsökmadár (*Locustella luscinioides*), nádi sármány (*Emberiza schoeniclus*).

4.4.3. Összefoglalás

A korai madártani felmérésnek köszönhetően, illetve a „Madáratlasz program” honlapján (<https://map.mme.hu/maps/map2>) elérhető, az elmúlt 10 évből származó, valamint a természetvédelmi kezelőtől kapott és a vizsgálati területre és környékére vonatkozó, szintén az elmúlt 10 évből származó biotikai adatok alapján a beruházási területen mindössze néhány gyakori, elterjedt madárfaj fészkelését valószínűsítjük, melyek közül kiemelhető a fokozottan védett **szalakóta** (*Coracias garrulus*) fészkelése, ezen kívül említésre

mélto lehet még a gyakori, közösségi jelentőségű **tövisszúró gébics** (*Lanius collurio*) és **parlagi pityer** (*Anthus campestris*) valószínűsíthető fészkelése is.

5. A TERV VAGY BERUHÁZÁS KEDVEZŐTLEN HATÁSAI

5.1. A VÁRHATÓ TERMÉSZETI ÁLLAPOTVÁLTOZÁS LEÍRÁSA A TERV VAGY BERUHÁZÁS MEGVALÓSULÁSÁT KÖVETŐEN VAGY ANNAK KÖVETKEZTÉBEN

5.1.1. A tervnek vagy beruházásnak a Hortobágy (HUHN10002) különleges madárvédelmi területen belüli térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása

5.1.1.1. Közvetlen építési élővilág-védelmi hatásterület

A közvetlen építési hatásterület élővilág-védelmi szempontból minden olyan terület, amelyet az építéssel (létesítéssel) kapcsolatos munkálatok fizikailag érintenek. Ennek megfelelően ide tartoznak a tervezett fa- és cserjeirtási munkálatokkal, földmunkákkal, építésekkel, létesítmény telepítésekkel, valamint a tervezés jelen fázisában már tudható anyagszállítással és deponálással érintett területek. A tervezés jelen fázisában a közvetlen élővilág-védelmi építési hatásterület az építés kb. 6 kilométer \times 20 méter széles sávjára tehető.

5.1.1.2. Közvetett építési élővilág-védelmi hatásterület

Az élővilág szempontjából az építési fázis közvetett hatásterületéhez soroljuk azokat a területeket, ahol az építési munkálatok hatásai nem közvetlenül fizikai értelemben, hanem közvetve, más környezeti elemre (pl. levegőre, felszín alatti vagy felszíni vízre) gyakorolt hatásán keresztül érzékelhetően befolyásolják az élővilág valamelyik alkotóelemének (az élővilágot alkotó fajok egyedei, állományai) életfolyamatait, viselkedését, ezáltal befolyásolják az adott területen a faj állományának alakulását (pl. reprodukciós ráta, ezen keresztül pedig a populációméret). Természetesen ide tartoznak az építési munkálatok zaj és vibrációs terhelésen, a kivitelezést végző munkások és munkagépek által az építést megelőző állapothoz képest keltett vizuális zavarásán, ill. a munkafolyamatok fényszennyezésén keresztül közvetetten jelentkező hatások is. Ezek mellett a közvetett hatásterülethez tartoznak azok a megközelítési útvonalak, ill. azok közvetlen környezete, amelyeket a munkagépek és a munkálatok kivitelezésében részt vevők ténylegesen használnak a szálláshely és a munkaterület, ill. a munkavégzés során felhasznált anyagok forráshelye és a munkaterület között.

Az élővilágra gyakorolt várható közvetett hatások megítélése igen nehéz, mert az egyes fajok eltérő érzékenységet mutatnak a különböző környezeti hatásokra, például eltérő mértékben érzékenyek a levegőkörnyezeti hatásokra, a zaj és vibrációs hatásokra vagy a vizuális zavaró hatásokra. A 4/2011 (I.14) VM rendeletben a humán egészségügyi szempontból megállapított levegőminőségi és zajvédelmi határértékek mellett a 4. mellékletben megtalálhatók az ökológiai rendszerek védelmében meghatározott kritikus levegőterheltségi szintek több különböző szennyező anyagra vonatkoztatva. Az élővilágot alkotó fajpopulációk túlnyomó többsége esetében azonban alap kutatási szinten sem rendelkezünk arra vonatkozó ismeretekkel, hogy a jogszabályban szereplő határértékek hogyan viszonyulnak az adott faj szempontjából releváns küszöbértékekhez.

Számos gyakorlati tapasztalat támasztja alá, hogy a zajhatásra és a vizuális zavaró hatásra számos állatfaj egyedei megfigyelhetően érzékenyebben reagálnak, mint az emberek és ezek a hatások menekülést, ill. egyfajta elkerülő viselkedést váltanak ki az egyedekből. Ugyanakkor már a gerinctelen állatok számos csoportjára (pl. puhatestűek, ízeltlábúak) is jellemző a tanulás egyik legegyszerűbb, látens formája, az ún. habituációs

tanulás, melynek lényege, hogy ugyanazon ingerrel ismételt szembesülés eredményeként a figyelem vagy reakció intenzitása csökken. Az egyedek hozzászoknak az ismételt és a megerősítés hiánya miatt számukra nem veszélyesnek, közömbösnek ítélt ingerekhez.

Legtöbb ténylegesen alkalmazható gyakorlati tapasztalattal a gerincesekre, azon belül is elsősorban a madarakra vonatkozóan rendelkezünk. A beruházási terület közelében ténylegesen rendszeresen előforduló és fészkelő madárfajok gyakorlati tapasztalatokon alapuló akusztikus és vizuális zavaró hatásokkal szemben mutatott érzékenysége alapján – tekintettel a zavarásra különösen érzékeny fokozottan védett madárfajokra – a munkaterület szélétől számított 400 méteres távolságban jelölhető ki a közvetett élővilág-védelmi hatásterület határa. Az így meghatározott közvetett hatásterületen kívül az építési fázisban a környezeti tényezőkben bekövetkező esetleges változások várhatóan még a területen jelenlegi ismereteink alapján előforduló legérzékenyebb madárfajok életmenetét sem befolyásolják érdemben.

5.1.1.3. Üzemelési élővilág-védelmi hatásterület

Élővilág-védelmi szempontból az üzemelés hatásterületéhez tartozik minden olyan terület, melyen a tervezett beavatkozások megvalósításának eredményeként a jelenlegi kiindulási állapothoz képest tartósan megváltoznak az ottani életközösséget alkotó fajok előfordulási viszonyait ténylegesen befolyásoló ökológiai környezeti tényezők jellemző értékei. Jelen projekt esetében az építési (létesítési) fázisban végzett beavatkozások érzékelhetően, részben átmenetileg, részben tartósan megváltoztatják az érintett élőhelyek jellegét, adottságait, hiszen szénhidrogén vezeték kerül kialakításra, melynek

- építése során árkot létesítenek, amely szántókat, gyepeket, vizes élőhelyeket, cserjéseket, fasorokat, valamint telephelyeket érintő földmunkával, szállítással, deponálással, építéssel jár;
- az építéssel érintett területek átmenetileg növényzetmentesek lesznek;
- a burkolt területeken növényzet nem alakul ki újra;
- de a többi felhasznált területen vetett, jellegtelen gyepek és más növénykultúrák jelennek meg, részben visszaállhat az eredeti használati mód is.

Mindezek az építési jellemzők az üzemelési fázisban befolyásolják az érintett élőhelyeket újra birtokba vevő, kolonizáló fajgyűjtés összetételét és mennyiségi viszonyait, az egyes fajok relatív gyakoriságát.

Az üzemelési időszakban a tervezett beavatkozás eredményeként átalakított és kialakított területek funkciója és fenntartása lényegében megegyezik majd a jelenlegi fenntartási (üzemelési) gyakorlattal (a munkaárok betemetése után a földhasználat visszaállhat, a telephelyek használata változatlan marad).

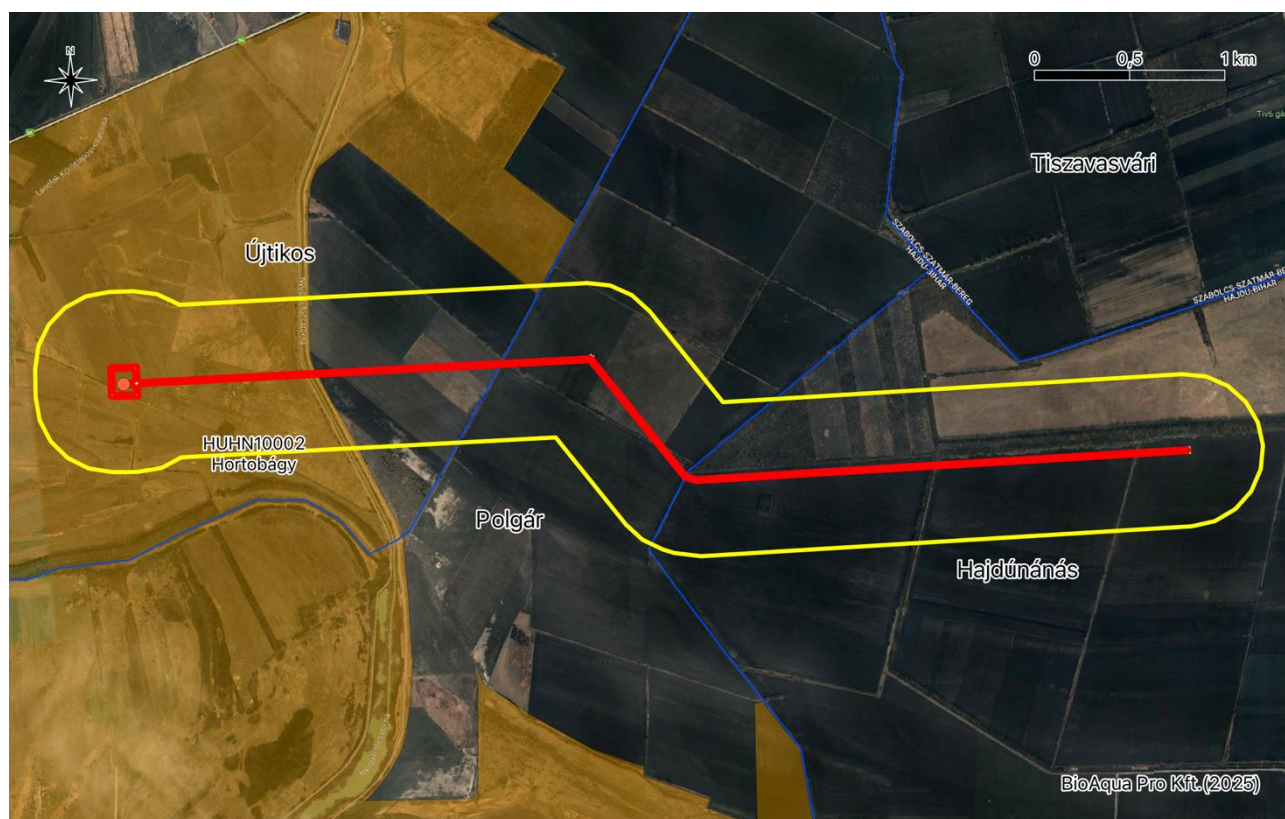
Ebből következően alapvetésként üzemelési hatásterületként kell számításba venni az élővilág-védelmi szempontból lehatárolt teljes közvetlen építési (létesítési) hatásterületet.

Az építés (létesítés) által érintett és a kivitelezési munkálatok hatására módosuló élőhelyeket minden valószínűség szerint az építéssel (létesítéssel) érintett területen kívüli élőhelyeken élő egyedek is használták korábban és valószínűleg használni fogják az üzemelési fázisban is attól függően, hogy mennyire változik meg az élőhely az adott faj környezeti igényeinek viszonylatában. Ilyen értelemben az építési (létesítési) fázisban bekövetkező változások az üzemelési fázisban tágabb értelemben véve nagyobb terület élővilágának bizonyos elemeire is hatással lehetnek (pl. a területre kívülről bejövő, ott átközlő, táplálkozó, szaporodó egyedek), azonban jelen beruházás tekintetében ez esetleges, kis mértékű, és nem számítható hatás.

Az üzemelés során az építési (létesítési és telepítési) területen túl terjedő hatásokkal élővilág-védelmi szempontból nem számolunk.

A fenti tényezők összegzése alapján üzemelési hatásterületnek jelen beruházás esetében a közvetlen építési (létesítési és telepítési) hatásterületet fogadjuk el.

5.1.1.4. Az élővilág-védelmi hatásterületek ábrázolása

4. ábra. A beruházás tervezett területe (piros határvonal), mint közvetlen építési élővilág-védelmi hatásterület és mint üzemelési élővilág-védelmi hatásterület, a beruházás közvetett építési élővilág-védelmi hatásterülete (sárga határvonal), továbbá a települések külterületi határai (kék vonalak), valamint a Natura 2000 hálózatra tartozó Hortobágy (HUHN10002) különleges madárvédelmi terület (áttetsző narancssárga terület) elhelyezkedése

5.1.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások leírása

5.1.2.1. A jelölő fajok általános bemutatása és érintettsége

5.1.2.1.1. 275/2004 kormányrendelet 1. A) számú melléklete szerinti madárfajok

Fülemülesitke – *Acrocephalus melanopogon* (Temminck, 1823)

A faj érintettsége

A faj számára megfelelő fészkelőhely a beruházás által érintett területen nem fordul elő, de átvonuló/kóborló egyedek a Nyugati-főcsatorna érintett szakaszán megjelenhetnek.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd, de a tervezett munkálatoknak nem lesz hatása a különleges madárvédelmi területen fészkelő állományra.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Kis lilik – *Anser erythropus* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj a természetvédelmi világszövetség (IUCN) vörös listája alapján globális és európai vonatkozásban is a sebezhető, európai uniós tekintetben pedig a súlyosan veszélyeztetett kategóriába sorolható. Hazánkban áttelelő és átvonuló egyedei jellemzők. A Hortobágy a faj leggyakrabban használt vonulóhelye az országban. A beruházással érintett szántókon/gyepeken néhány pihenő egyed előfordulása szeptember közepe és április második fele között lehetséges, leginkább a nagyobb, elsősorban nagy lilik (*Anser albifrons*) alkotta libacsapokban.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd, de a tervezett munkálatoknak nem lesz hatása a különleges madárvédelmi területen pihenő állományra.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Parlagi pityer – *Anthus campestris* (Linnaeus, 1758)

Elterjedési terület

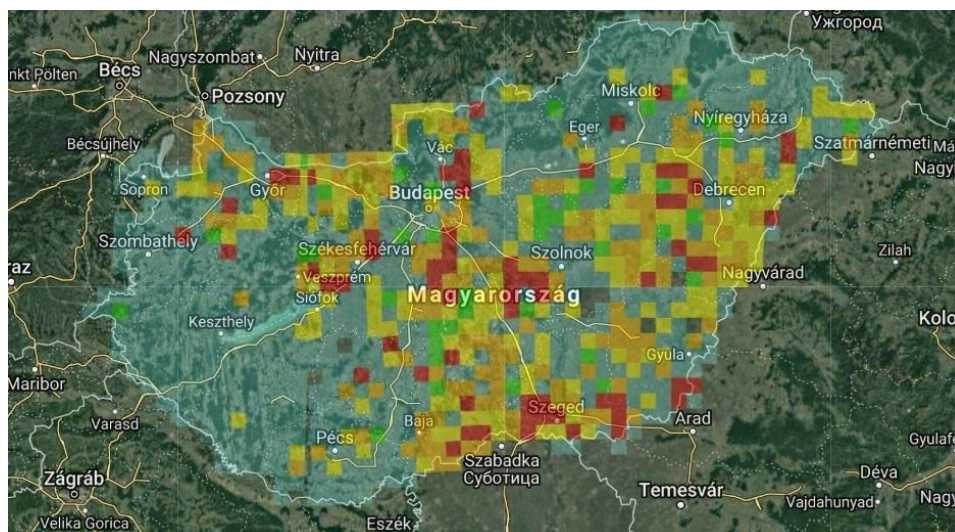
Politipikus faj, melynek a Magyarországon is élő törzsalakja, az *A. c. campestris* Európától és Északnyugat-Afrikától Iránig, és Délnyugat-Türkmenisztánig fészkel. Két további alfaja Kazahsztántól és Észak-Türkmenisztántól Tien-San-hegységig és Délnyugat-Mongóliáig, illetve Északkelet-Kazahsztántól, Szibéria középső részének déli régióitól a Bajkál-tóig honos (MAGYAR 2009).

5. ábra. A parlagi pityer (*Anthus campestris*) európai előfordulása [sötétzöld – fészkel és nem vonul; sárga – fészkel és vonul; sötétkék – telelő terület, türkiz – vonuláskor használt terület (forrás: <http://datazone.birdlife.org>)]

Hazai elterjedés, élőhely

Az alföldi homokpuszták, gyepek és legelők, valamint a mezőgazdasági területeket szegélyező dűlőutak, csatorna- és árokpartok elég gyakori fészkelője (MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG 2008). Legkedveltebb költőhelyei azok a rövid és közepesen magas fűvű területek, amelyekben – legalább szórványosan – kopár foltok is vannak (ezek a kopár részek akár a füves területeken keresztülhúzóódó dűlőutak is lehetnek). A nagy kiterjedésű szántóföldeken is megtalálható, ha azok mezsgyéjében számára alkalmas magasságú növényzet van, vagy pl. belvíz miatti kopár foltok maradnak bennük. A manapság sokfelé gyakori elgyomosodott szántókon is fészkelhet (HARASZTHY 2019). A Duna–Tisza közének középső és északi részein (Solti-síkság, Kiskunság, Jászság), továbbá a Köröstől északra fekvő tiszántúli területeken (Nagykunság, Nagy- és Kis-Sárrét, Hortobágy, Nyírség) a leggyakoribb, de a Dél-Alföldön is elterjedt. Az ország északi részének hegylábi területein, száraz domboldalain, szőlőiben kisebb számban költ. A Dunántúl keleti felében csak szórványosan fészkel, a Nyugat- és Délnyugat-Dunántúlon pedig kifejezetten ritka (MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG 2008).

6. ábra. A parlagi pityer (*Anthus campestris*) hazai előfordulása [zöld – megfigyelt egyedek, amelyek valószínűleg nem fészkelnek a területen; sárga – lehetséges fészkelés; narancssárga – valószínű fészkelés; piros – biztos fészkelés (forrás: <https://map.mme.hu>)]

A faj érintettsége

Felmérésünk időpontja (2025. március 14.) nem tette lehetővé a faj megfigyelését a beruházás által érintett területen (a faj ebben az időszakban még a fészkelőhelye felé vonul), így csak a természetvédelmi kezelő adatbázisára hagyatkozhattunk, ahol a faj előfordulását a beruházás által érintett területről, valamint annak környékéről sem jelezték, de fészkelése az élőhelyi jellegek alapján nem kizárható (0-1 pár).

Az építés várható hatásai

Abban az esetben, ha a tervezett munkálatokat (ezen belül a faj potenciális fészkelőhelyéül szolgáló jóságállás környékén) a „*Javasolt természetvédelmi célú intézkedések*” c. fejezetben jelzett kíméleti időszak (földmunkákra, munkáarkokra és gödrökre, depóniákra vonatkozó javaslatok) figyelembevételével végzik, akkor a szükségtelen fészkeljpusztulás teljes mértékben elkerülhető. Ebben az esetben a revírt foglalni készülő, telelőhelyükről visszaérkező egyedekre csak az élőhelyi átalakulás (eltűnés) és az újabb fészkelőhely keresése és foglalása miatti stresszhatással kell számolnunk, egyedek sérülése vagy mortalitása nem várható.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre tekintettel a beruházás szempontjából a fajt hatásviselőnek tekintjük.

Parlagi sas – *Aquila heliaca* SAVIGNY, 1809

A faj érintettsége

A beruházással érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében (PONGRÁCZ ÉS HORVÁTH 2010) nem fészkel, de kóborló, táplálkozó példányok előfordulása egész évben jellemző. Felmérésünk során a faj 2 fiatal táplálkozó példányát észleltük.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd, de a tervezett munkálatoknak nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, vagy kóborló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő vagy kóborló állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Nagy kócsag – *Ardea alba* (Linnaeus, 1758)

syn.: *Egretta alba*, *Casmerodius albus*

A faj érintettsége

A beruházás által érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében nem fészkel. A beruházási terület felett átrepülő egyedei rendszeresen jelen vannak február és december között, de az utóbbi évek enyhe teleinek köszönhetően akár egész évben is, ezen kívül alkalmi táplálkozó egyedek előfordulása is jellemző lehet.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd. A tervezett munkálatoknak nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló/pihenő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Vörös gém – *Ardea purpurea* LINNAEUS, 1766

A faj érintettsége

A beruházás által érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében nem fészkel. A beruházási terület felett átrepülő példányai rendszeresen mutatkoznak április eleje és szeptember vége között, illetőleg alkalmi táplálkozó egyedek előfordulása sem kizárható.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd. A tervezett munkálatoknak nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Üstökösgém – *Ardeola ralloides* (Scopoli, 1769)

A faj érintettsége

A beruházás által érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében nem jellemző faj.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Réti fülesbagoly – *Asio flammeus* (Pontoppidan, 1763)

A faj érintettsége

A faj elsősorban a téli időszakban fordulhat elő táplálkozóként a beruházási területen.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatások elől a munkálatok környéken táplálkozó egyedek elhúzódnak, a zavarással szemben elkerülő magatartást tanúsítanak, ezért az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, illetőleg telelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, illetőleg telelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Cigányréce – *Aythya nyroca* (Güldenstädt, 1770)

A faj érintettsége

A beavatkozás által érintett területen a faj számára alkalmas fészkelő- és táplálkozóhely nem található, csupán átrepülő kisebb csapatai jelenhetnek meg a beruházás által érintett terület felett kora tavasztól késő őszig.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Bölömbika – *Botaurus stellaris* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A beruházás által érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében nem fészkel, de a felette átrepülő példányai akár egész évben előfordulhatnak, illetőleg a Nyugati-főcsatorna nádas-gyékényes szakaszán alkalmi táplálkozó egyedek megjelenése sem kizárható.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd. A tervezett munkálatoknak nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen élő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen élő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Vörösnyakú lúd – *Branta ruficollis* (Pallas, 1769)

A faj érintettsége

A faj a természetvédelmi világszövetség (IUCN) vörös listája alapján globális, európai és európai uniós vonatkozásban pedig a sebezhető kategóriába sorolható. A beruházással érintett szántókon/gyepeken nagyobb, elsősorban nagy lilik (*Anser albifrons*) alkotta libacsapatokban néhány pihenő egyed előfordulása október második fele és március vége között jellemző.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd, de a tervezett munkálatoknak nem lesz hatása a különleges madárvédelmi területen pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Ugartyúk – *Burhinus oedicnemus* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj ritka fészkelő és szórványos átvonuló a Hortobágy szikes pusztáin, de a beruházás által érintett területen nem jellemző faj.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a különleges madárvédelmi területen fészkelő, illetőleg átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a különleges madárvédelmi területen fészkelő, illetőleg átvonuló állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Pusztai ölyv – *Buteo rufinus* (Cretzschmar, 1827)

A faj érintettsége

A beruházással érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében (PONGRÁCZ ÉS HORVÁTH 2010) nem fészkel, de kóborló, táplálkozó példányok akár egész évben megjelenhetnek.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd, de a tervezett munkálatoknak nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, vagy kóborló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő vagy kóborló állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Pajzsoscankó – *Calidris pugnax* (Linnaeus, 1758)

syn: *Philomachus pugnax*

A faj érintettsége

A faj kisebb-nagyobb csapatai a Hortobágy belvizes területein, leeresztett halastavakon és szántókon is jellemzőek ősszel (július–november) és tavasszal (február–május). Erre való tekintettel alkalmi táplálkozó és átrepülő csapatai az említett időszakban megjelenhetnek a beruházási terület felett, de alkalmi táplálkozó csapatai is előfordulhatnak.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet, ezért az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Fattyúszerkő – *Chlidonias hybrida* (Pallas, 1811)

A faj érintettsége

A beruházás által érintett terület felett átrepülő egyedei és kisebb-nagyobb csapatai április eleje és szeptember vége között rendszeresen jelen vannak.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet, ezért az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Kormos szerkő – *Chlidonias niger* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A Hortobágy szikes mocsarainak ingadozó és igen kis számú fészkelője. A beruházás által érintett terület felett kisebb-nagyobb csapatai április közepe és szeptember közepe között rendszeresen előfordulnak.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet, ezért az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Fehér gólya – *Ciconia ciconia* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A beavatkozás által érintett területeken nem fészkel, de táplálkozó egyedei rendszeresen előfordulnak március közepe és szeptember eleje között, különösen a frissen feltárcsázott szántóterületen.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől az érintett táplálkozó egyedek elhúzódnak, azokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak, ezért az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Fekete gólya – *Ciconia nigra* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából meghatározott hatáskörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH 2010) nem fészkel. A munkálatok által érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében táplálkozó egyedeinek előfordulása nem kizárható különösen az őszi vonulás időszakában.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló táplálkozó egyedek elhúzódnak, a zavarással szemben elkerülő magatartást tanúsítanak, emiatt az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Kígyászölyv – *Circaetus gallicus* (Gmelin, 1788)

A faj érintettsége

A beruházással érintett területen csupán kóborló/táplálkozó egyedek előfordulása valószínűsíthető elsősorban a vonulás idején vagy a nyári aszályos időszakban.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló táplálkozó egyedek elhúzódnak, a zavarással szemben elkerülő magatartást tanúsítanak, emiatt az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen táplálkozó állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen táplálkozó állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Barna rétihéja – *Circus aeruginosus* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A beavatkozás által érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében nem fészkel, de táplálkozó egyedek rendszeresen jelen vannak március közepe és október-november között, az utóbbi évek enyhe, későn érkező hideg időszakainak köszönhetően akár télen is. Felmérésünk során is észleltük egy nászrepülő pár jelenlétét a Nyugati-főcsatorna mentén.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az érintett egyedek elkerülik a zavarásnak kitett területet, így az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Kékes rétihéja – *Circus cyaneus* (Linnaeus, 1766)

A faj érintettsége

A faj hazánkban rendszeres téli vendég. Előfordulása október és április között jellemző a beavatkozás által érintett területen is, felmérésünk során is észleltük egy adult tojó jelenlétét az Újtikos, Szarka-háton.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet, de az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen telelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen telelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Hamvas rétihéja – *Circus pygargus* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából meghatározott hatáskörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH 2010) nem fészkel. A beavatkozás által érintett területen táplálkozó, vagy afelett átrepülő egyedek a beruházási területen, különösen a faj tavaszi (március vége és április vége közötti) és őszi (augusztus vége és szeptember vége közötti) vonulása során előfordulhatnak.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló táplálkozó egyedek elhúzódnak, elkerülő magatartást tanúsítanak, így az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Békászó sas - *Clanga pomarina* C. L. Brehm, 1831

A faj érintettsége

A Hortobágyon késő tavaszi (májusi) és nyári előfordulásai ismertek. A 90-es években Hortobágy (Darassapuszta) környékén 11 pld.-t is észleltek (OLÁH & ZÖLD 2004). A faj táplálkozó egyedeinek előfordulása az érintett időszakban a vizsgálati területen nem kizárható.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd, de a tervezett munkálatoknak nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/kóborló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

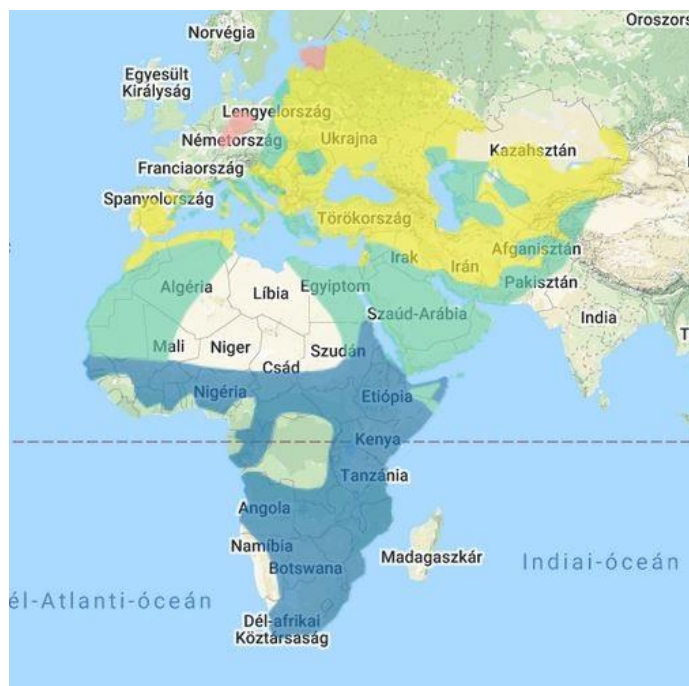
A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/kóborló állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Szalakóta – *Coracias garrulus* LINNAEUS, 1758

Elterjedési terület

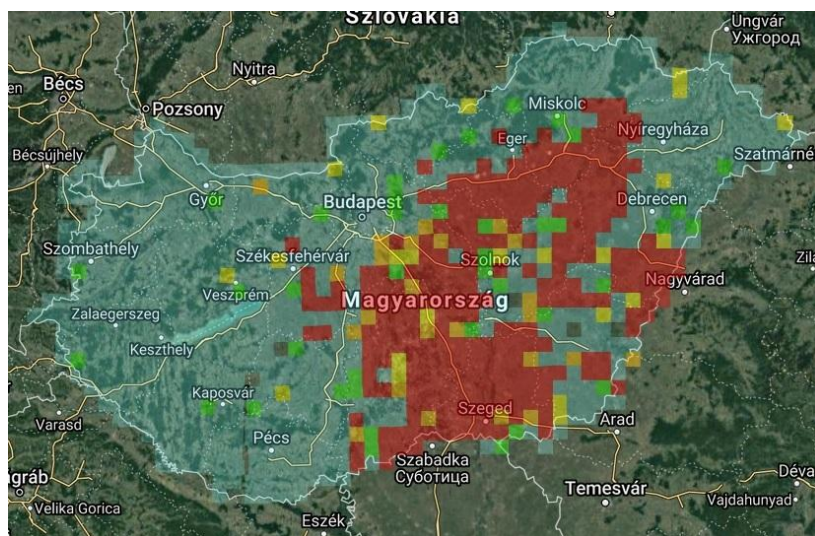
Palearktikus elterjedésű, politipikus faj. Elterjedési területe Eurázsia és Északnyugat-Afrika erdőssztyepp zónáját öleli fel. Költőterülete az Ibériai-félszigettől egészen Délnyugat-Szibériáig, délen pedig az Indus-völgyéig terjed. Az area északi határát a 17 °C-os júliusi izoterma határozza meg. Az elterjedési terület jelentős részén a törzsalak, vagyis a *C. g. garrulus* fordul elő, míg a Jordán vidékén és attól keletre a *C. g. semenowi* él (SZITTA 2009).

7. ábra. A szalakóta (*Coracias garrulus*) elterjedése [sötétzöld – fészkel és nem vonul; sárga – fészkel és vonul; sötétkék – telelő terület, türkiz – vonuláskor használt terület; rózsaszín – valószínűleg kipusztult a jelzett területről (forrás: <http://datazone.birdlife.org>)]

Hazai elterjedés, élőhely

A nyílt, erdőfoltokkal, facsportokkal, fasorokkal szabdalts térségek lakója. A mezőgazdasági területeken is sokfelé előfordul, de csak ott, ahol fészkelésre alkalmas odvas fákat is talál. Ritkábban zárt erdők szélén is költ, elsősorban a szikes, homokos talajú térségekben. Néha lakott területek peremén vagy parkokban is megtelepedhet (HARASZTHY 2019). Hazai elterjedését vizsgálva a Duna–Tisza köze jellemző fészkelője, legkedveltebb élőhelye a fehéryár-ligetekkel és nedves rétekkel tarkított homokpusztai táj. Legszebb állományai is itt élnek. A Dunántúl nagy részéről és az Északi-középhegység alacsonyabb, hegylábi részeiről egyaránt eltűnt. A Jászságban, a Hevesi-síkon, a Borsodi-Mezőségben, a Hortobágyon, valamint a Tiszántúl több pontján – az odútelepítési programnak is köszönhetően – növekvő számban fészkel (MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG 2008), az alföldi élőhelyein az utóbbi években kifejezetten jelentős az állománygyarapodása.

8. ábra. A szalakóta (*Coracias garrulus*) hazai előfordulása [zöld – megfigyelt egyedek, amelyek valószínűleg nem fészkelnek a területen; sárga – lehetséges fészkelés; narancssárga – valószínű fészkelés; piros – biztos fészkelés (forrás: <https://map.mme.hu>)]

A faj érintettsége

A beavatkozás által érintett területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében 2017-ben 1 pár fészkel. Ezen kívül táplálkozó egyedei a beruházási területen április vége és szeptember eleje között rendszeresen előfordul.

Az építés várható hatásai

Abban az esetben, ha a tervezett munkálatokat (ezen belül a faj potenciális fészkelőhelyeül szolgáló mesterséges fészkelő körül a cserjés irtását) a „**Javasolt természetvédelmi célú intézkedések**” c. fejezetben kifejtett fakitermelésre vonatkozó térbeli korlátozó intézkedés figyelembevételével, valamint a faj fészkelési időszakában (április 15. és augusztus 15. között) az említett fejezetben jelölt védőzónán belül a tartós munkavégzésre vonatkozó tevékenység mellőzésével (lásd részletesebben az említett fejezetben) végzik, akkor a faj közvetlen érintettségéről sem beszélünk.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt hatásviselőnek ítéljük.

Haris – *Crex crex* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj leggyakrabban a nedves rétek fészkelője. A vizsgálati területen ilyen élőhely nem fordul elő, de a tavaszi és őszi vonulás alkalmával egyes egyéves és évelő nagyüzemi kultúrák területén (pl. lucerna, vagy akár gabona szántón) előfordulása teljességgel nem kizárható.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló egyedek elhúzódnak, elkerülő magatartást tanúsítanak, így az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Balkáni fakopáncs – *Dendrocopos syriacus* (Hemprich & Ehrenberg, 1833)

A faj érintettsége

A beavatkozás által érintett területen számára megfelelő élőhely nem fordul elő, így megjelenését nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen élő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen élő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Fekete harkály – *Dryocopus martius* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A beavatkozás által érintett területen számára megfelelő élőhely nem fordul elő, így megjelenését nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen élő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen élő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Kis kócsag – *Egretta garzetta* (Linnaeus, 1766)

A faj érintettsége

A beruházási terület felett átrepülő példányai rendszeresen előfordulnak március vége és szeptember között, illetőleg ebben az időszakban egy-egy táplálkozó egyed megjelenése sem kizárható a Nyugati-főcsatorna beruházás menti részén.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd. A tervezett munkálatoknak nem lesz hatása a különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló/pihenő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Havasi lile – *Eudromias morinellus* Linnaeus, 1758

syn.: *Charadrius morinellus*

A faj érintettsége

A faj legjelentősebb hazai vedlőhelye a Hortobágy déli pusztáin ismert, ahol egyszerre akár több száz példány is időzhet a késő nyári-őszi időszakban. Alkalmanként szántón is megjelenhet. A faj előfordulását a vizsgálati terület környékéről a természetvédelmi kezelő adatbázisa sem jelzi.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Kerecsensólyom – *Falco cherrug* Gray, 1834

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából meghatározott hatáskörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH 2010) nem fészkel, de átrepülő és alkalmi táplálkozó példányok előfordulása a vizsgálati terület felett egész évben lehetséges.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd. A tervezett munkálatoknak nem lesz hatása a különleges madárvédelmi területen élő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen élő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Vándorsólyom – *Falco peregrinus* Tunstall, 1771

A faj érintettsége

A vizsgálati terület felett átrepülő és táplálkozó egyedek kifejezetten az október és március közötti időszakban jelenhetnek meg.

Az építés várható hatásai

Az érintett egyedek a fellépő zavaró hatásokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak majd, de az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen előforduló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen előforduló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kék vércse – *Falco vespertinus* Linnaeus, 1766

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából meghatározott hatáskörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH 2010) nem fészkel. Táplálkozó egyedei a beruházási terület közelében április és október között, különösen pedig a faj őszi vonulási időszakában (szeptember – október) előfordulhatnak.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet, ezért az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítélik hatásviselőnek, így a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Daru – *Grus grus* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj a Hortobágy területén nagy számban vonul át és táplálkozik. Felmérésünk során is észleltük egy kisebb átrepülő csapat jelenlétét. A faj esetében a közelben gyülekezőhely, éjszakázóhely nem ismert.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet, ezért az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítélik hatásviselőnek, így a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Rétisas – *Haliaeetus albicilla* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett határkörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH 2010) nem fészkel, de táplálkozó egyedei akár egész évben, különösen nagyobb számban pedig a téli időszakban jelenhetnek meg. Felmérésünk során is észleltük egy szubadult egyed jelenlétét a Nyugati-főcsatorna mentén.

A fokozottan védett és zavarásra különösen érzékeny **rétisas (*Haliaeetus albicilla*)** zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH 2010) évek óta nem volt regisztrált sikeres fészkelés, melyet a természetvédelmi kezelőtől kapott, HNPI-01564-1/2025 iktatószámú levél tartalma is megerősít. A beruházás 1 km-es körzetében 3 fészkek található, melyek közül 2 a faj zavarásérzékenysége szempontjából releváns 400 m-es körzeten belül helyezkedik el. Ez utóbbi fészkekben az elmúlt években nem volt költés. A jelenleg, vagyis 2025-ben is használatban levő fészkek pedig a tervezett beruházástól mintegy 750 m-re található, így a faj zavarásérzékenysége szempontjából tekintetbe vett zónán (400 m) kívülre esik, ezért egy esetleges fészkelési időszakra időzített tervezett kivitelezésnek sem lenne hatása az érintett pár fészkelési sikerére. A tervezett beruházás során fakitermelést egyik fészkek által érintett erdőtagban sem terveznek és a tervezett munkálatok a jelenleg használaton kívül eső, de a 400 m-es zónán belüli fészkeket is maximálisan 102-151 m-re közelítik meg, de a váltófészkek körüli erdőállományt és a fészkek takartságát a tervezett munkálatok nem fogják megváltoztatni, mely feltétele lehet a használaton kívüli váltófészkek fészkelésre vonatkozó alkalmasságának. Amennyiben a kivitelezés nem történik meg 2025-ben, akkor a „**Javasolt természetvédelmi célú intézkedések**” c. fejezetben jelzett módon a beruházás 400 m-es körzetében található fészkek esetében végzett visszaellenőrzés biztosíthatja az érintett pár fészkelési sikerét.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet, ezért az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és telelő állományára. A kivitelezés hatását a zavarásérzékeny, fokozottan védett faj fészkelési sikerének biztosítása érdekében a fentiek figyelembevételével végzett kivitelezés esetén ítélik **semlegesnek**.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és telelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Gólyatöcs – *Himantopus himantopus* (LINNAEUS, 1758)

A faj érintettsége

A faj számára a vizsgálati területen nem, de attól távolabb, északra jellemzők megfelelő vizes élőhelyek. Elsősorban a vizsgálati terület felett átrepülő egyedek előfordulása valószínűsíthető március második fele és szeptember eleje között.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet, ezért az építésnek nem lesz sem közvetlen, sem pedig közvetett negatív hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Törpegém – *Ixobrychus minutus* (Linnaeus, 1766)

A faj érintettsége

A faj fészkelése a Nyugati-főcsatorna érintkező szakaszán nem ismert, de az érintett nádas-gyékényes sáv mentén egy-egy példány elsősorban az őszi vonulási időszakban (július – szeptember) előfordulhat.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet, ezért az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Tövisszúró gébics – *Lanius collurio* Linnaeus, 1758

Elterjedési terület

Palearktikus elterjedésű madárfaj, melynek areája az Ibériai-félszigettől Közép-Ázsián át Nyugat-Szibériáig húzódik. Elterjedési területének északi határát a júliusi 16 °C-os izoterma, dél felé pedig a mediterráneum északi része határolja. Politipikus faj. Európa nagy részén a törzsalak, a *L. c. collurio* fordul elő, míg a *L. c. kobylini* a Krím-félszigettől Iránig, míg a *L. c. pallidifrons* az Ob felső és középső folyásánál, illetve az Altaj

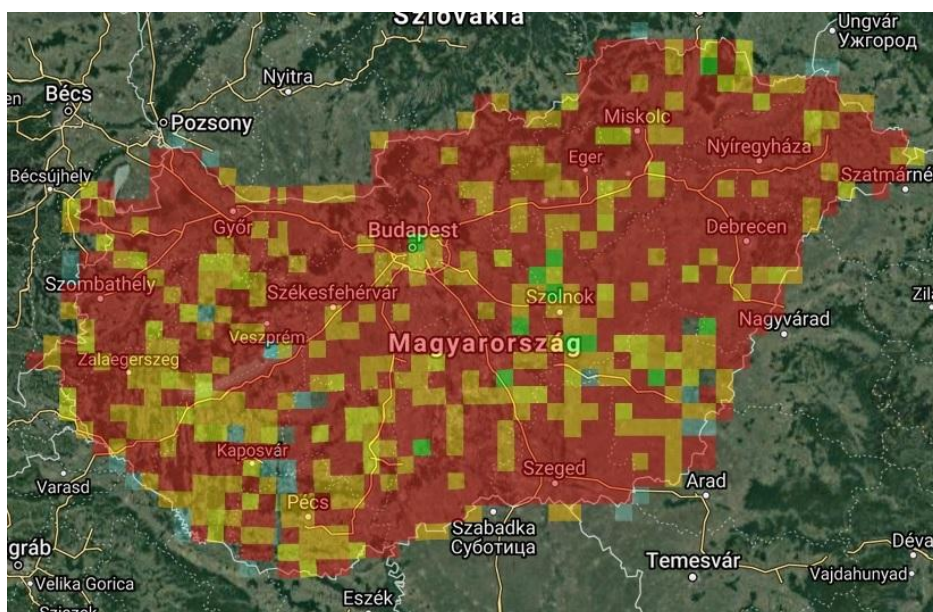
vidéken él. Elterjedési területük átfedő részénél gyakran hibridizál a rokon fajokkal, így a pusztai gébiccsel (*L. isabellinus*) és a barna gébiccsel (*L. cristatus*) (FUISZ & CSÖRGŐ 2009; SCHMIDT 2000).

9. ábra. A töviszúró gébics (*Lanius collurio*) elterjedése [sötétzöld – fészkel és nem vonul; sárga – fészkel és vonul; sötétkék – telelő terület, türkiz – vonuláskor használt terület (forrás: <http://datazone.birdlife.org>)]

Hazai elterjedés, élőhely

Bokrosokban fészkelő (fruticicol) faj. Bárhol megtelepedhet hazánkban, ahol olyan fészkepépítésre alkalmas cserjék, vagy akár csak magányosan álló bokrok vannak, amelyeket alkalmas táplálkozóterületek vesznek körül. Fontos számára, hogy a bokrosok környékén a lágyszárúak ne legyenek túl magasak, mert az alacsony növényzetben, vagy a kaszált területen könnyebben el tudja ejteni zsákmányát. A zárt erdőket kerüli, ezekben csak akkor telepszik meg, ha az erdőtagok között széles, bokrokkal tarkított nyiladékok találhatók. Fasorokban, erdősávokban és erdőszéleken is rendszeresen fészkel (HARASZTHY 2019). Az ország egész területén széleskörűen elterjedt, igen gyakori fészkelő. Különösen gyakori a Zempléni-hegység déli részén, a Bükkalján, a Borsodi-Mezőségben, a Tisza mentén, a Kiskunságban és a Dunántúl déli és délnyugati részén. Kedveli a bokrokkal tarkított hegy- és domboldalakat, erdőirtásokat, erdőszéleket, fasorokat, bokrokban gazdag fás legelőket, szőlőket, gyümölcsösöket, de emellett minden egyéb bokros élőhelyet is (MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG 2008).

10. ábra. A tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*) hazai előfordulása [zöld – megfigyelt egyedek, amelyek valószínűleg nem fészkelnek a területen; sárga – lehetséges fészkelés; narancssárga – valószínű fészkelés; piros – biztos fészkelés (forrás: <https://map.mme.hu/>)]

A faj érintettsége

A faj fészkelése nem kizárható a vizsgálati terület délnyugati szélén húzódó fás-cserjés élőhelyen (0-1 pár).

Az építés várható hatásai

Abban az esetben, ha a tervezett munkálatokat (ezen belül a faj potenciális fészkelőhelyeül szolgáló cserjés irtását) a „*Javasolt természetvédelmi célú intézkedések*” c. fejezetben kifejtett fakitermelésre vonatkozó általános időbeli korlátozó intézkedés figyelembevételével végzik, akkor a fészkelőpusztulás teljes mértékben elkerülhető. Ebben az esetben a revírt foglalni készülő, telelőhelyükről visszaérkező egyedekre csak az élőhelyi átalakulás (eltűnés) és az újabb fészkelőhely keresése és foglalása miatti stresszhatással kell számolnunk, egyedek sérülése vagy mortalitása nem várható.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából hatásviselőnek ítéljük.

Kis őrgébics – *Lanius minor* GMELIN, 1788

A faj érintettsége

A faj fészkelésére vonatkozó információ a természetvédelmi kezelőtől kapott adatbázisban nem volt. A vizsgálati terület délnyugati szélén húzódó fás-cserjés élőhelyen elsősorban átvonuló egyedek előfordulása valószínűsíthető.

Az építés várható hatásai

Csupán alkalmi zavarás várható, melyre az érintett egyedek elkerülő magatartással válaszolnak majd, ezért az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kékbegy – *Luscinia svecica cyanecula* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A beruházási terület keleti szélén, a Nyugati-főcsatorna nádas sávja a faj élőhelyét képezi, de a természetvé-
delmi kezelőtől kapott adatbázisban a faj fészkelésére vonatkozó információt nem találtunk. Átvonuló egyedek
előfordulása az érintett csatornaszakaszon lehetséges.

Az építés várható hatásai

Csupán alkalmi zavarás várható, melyre az érintett egyedek elkerülő magatartással válaszolnak majd, ezért az
építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz
hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kis bukó – *Mergellus albellus* LINNAEUS, 1758

syn.: *Mergus albellus*

A faj érintettsége

A faj számára megfelelő élőhely a beruházás által érintett területen, valamint annak közelében nem fordul elő,
ezért megjelenését nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/telelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/telelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kis kárókatona – *Microcarbo pygmaeus* (Pallas, 1773)

syn.: *Phalacrocorax pygmaeus*

A faj érintettsége

A faj számára megfelelő élőhely a beruházás által érintett területen, valamint annak közelében nem fordul elő,
csupán magasan átrepülő egyedek előfordulása valószínűsíthető.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, avagy átvonuló/telelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, avagy átvonuló/telelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Barna kánya – *Milvus migrans* (Boddaert, 1783)

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett határkörzetében (PONGRÁCZ & HORVÁTH 2010) nem fészkel. A Hortobágyon ritkább, de a Tisza árterének közelsége miatt minden hónapból vannak előfordulási adatai, Újtikos környékéről 2 előfordulási adata ismert (forrás: Birding.hu), ezért a faj alkalmi, kóborló példányainak előfordulása a vizsgálati területen nem kizárható.

Az építés várható hatásai

A zavaró hatások elől a munkálatok környéken előforduló egyedek elhúzódnak, a zavarással szemben elkerülő magatartást tanúsítanak, ezért az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Bakcsó – *Nycticorax nycticorax* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A beruházási terület felett átrepülő példányai rendszeresen előfordulnak március és október között, illetőleg ebben az időszakban egy-egy táplálkozó egyed megjelenése sem kizárható a Nyugati-főcsatorna beruházás menti részén.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd. A tervezett munkálatoknak nem lesz hatása a különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló/pihenő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Túzok – *Otis tarda* Linnaeus, 1758

A faj érintettsége

Természetvédelmi Világszövetség (IUCN) Vörös listája alapján globális tekintetben sebezhető státuszú (NT) faj a természetvédelmi kezelő adatbázisa alapján eddig nem fordult elő a beruházás által érintett területen. A vizsgálati területen, valamint annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében sem dűrgőhely (lek), sem aktív telelőhely nem fordul elő és a potenciális fészkelőhelyként funkcionáló élőhelyeken sem jelezték eddig fészkelését. Ennek ellenére alkalmi átrepülő egyedek megjelenése teljességgel nem kizárható.

Az építés várható hatásai

Az esetleges zavaró hatásokra az érintett egyedek elkerülő magatartással reagálnak majd. A tervezett munkálatoknak előreláthatólag nem lesz hatása a különleges madárvédelmi területen élő állományra.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen élő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Halászsas – *Pandion haliaetus* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj a nagyobb kiterjedésű halastavak, tavak és folyók mentén mutatkozik. Ilyen élőhelyek a vizsgálati területen nem jellemzők, így csupán magasan átrepülő példányok előfordulása valószínűsíthető.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/átvonuló állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Kanalasgém – *Platalea leucorodia* Linnaeus, 1758

A faj érintettsége

A beruházási területen a faj számára megfelelő táplálkozó és fészkelőhely nem fordul elő. A vizsgálati terület felett csupán átrepülő egyedek előfordulása valószínűsíthető március és október között.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és pihenő/átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és pihenő/átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Batla – *Plegadis falcinellus* (Linnaeus, 1766)

A beruházási területen a faj számára megfelelő táplálkozó és fészkelőhely nem fordul elő. Megjelenését az érintett területen nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Aranylile – *Pluvialis apricaria* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj táplálkozó egyedei vagy kisebb csapatai a vizsgálati terület szikes gyepein is megjelenhetnek a tavaszi (március – április) vagy az őszi (szeptember – december) vonulás alkalmával.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet, ezért az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kis vízicsibe – *Porzana parva parva* (SCOPOLI, 1769)

syn.: *Zapornia parva*

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében számára megfelelő élőhely nem található, ezért előfordulását nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Pettyes vízicsibe – *Porzana porzana* (Linnaeus, 1766)

A faj érintettsége

A vizsgálati területen, illetve annak a faj zavarásérzékenysége szempontjából figyelembe vett hatáskörzetében számára megfelelő élőhely nem található, ezért előfordulását nem valószínűsítjük.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Gulipán – *Recurvirostra avosetta* Linnaeus, 1758

A faj érintettsége

A faj számára a vizsgálati területen nem, attól távolabb jellemző olyan alkalmi vizes élőhely, ahol táplálkozó példányai megjelenhetnek. Elsősorban a vizsgálati terület felett átrepülő kisebb csapatainak megjelenése, ki-fejezetten a tavaszi vonulási időszakban (elsősorban márciusban-áprilisban) lehetséges.

Az építés várható hatásai

Az érintett egyedek a fellépő zavaró hatásokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak majd, de az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítélik hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Küszvágó csér – *Sterna hirundo* Linnaeus, 1758

A faj érintettsége

A beruházási területen a faj számára megfelelő táplálkozó és fészkelőhely nem fordul elő. A vizsgálati terület felett elsősorban átrepülő egyedek előfordulása valószínűsíthető április közepe és szeptember eleje között, de 1-1 a nyugati-főcsatorna érintett vízfolyása fölött alkalmi táplálkozó egyed megjelenése sem kizárható.

Az építés várható hatásai

Az érintett egyedek a fellépő zavaró hatásokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak majd, de az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítélik hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Karvalyposzáta – *Sylvia nisoria* (Bechstein, 1792)

syn.: *Curruca nisoria*

A faj érintettsége

A beruházás által érintett területen fészkelését nem valószínűsítjük, csupán átvonuló egyedeinek megjelenése feltételezhető a tavaszi (április vége és május eleje közötti) és az őszi (július közepe és szeptember közepe közötti) vonulás alkalmával a vizsgálati terület délnyugati szélén húzódó fás-cserjés élőhely mentén.

Az építés várható hatásai

Az érintett egyedek a fellépő zavaró hatásokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak majd, de az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítélik hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Réti cankó – *Tringa glareola* Linnaeus, 1758

A faj érintettsége

A faj számára a vizsgálati területen nem, attól távolabb jellemző olyan alkalmi vizes élőhely, ahol táplálkozó példányai megjelenhetnek. Átrepülő egyedei a tavaszi (március – május) és/vagy őszi (június – október) vonulás alkalmával jelenhetnek meg.

Az építés várható hatásai

Az érintett egyedek a fellépő zavaró hatásokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak majd, de az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítélik hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

5.1.2.1.2. 275/2004 kormányrendelet 1. B) számú melléklete szerinti madárfajok

Csörgő réce – *Anas crecca* Linnaeus, 1758

A faj érintettsége

A faj számára a vizsgálati területen nem, attól távolabb jellemző olyan alkalmi vizes élőhely, ahol táplálkozó példányai megjelenhetnek.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Tőkés réce – *Anas platyrhynchos* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj kisebb-nagyobb átrepülő csapatainak előfordulása az utóbbi évek enyhe teleinek köszönhetően egész évben, ezen belül a februártól áprilisig tartó tavaszi, valamint augusztus és november közötti őszi vonulás alkalmával lehet a legjellemzőbb. Alkalmi táplálkozó egyedei a Nyugati-főcsatorna érintett szakaszán jelenhetnek meg.

Az építés várható hatásai

Az érintett egyedek a fellépő zavaró hatásokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak majd, de az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kendermagos réce – *Anas strepera strepera* Linnaeus, 1758

syn.: *Mareca strepera*

A faj érintettsége

A faj számára a vizsgálati területen nem, attól távolabb jellemző olyan alkalmi vizes élőhely, ahol táplálkozó példányai megjelenhetnek.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Nagy lilik – *Anser albifrons* (Scopoli, 1769)

A faj érintettsége

A beruházás által érintett területen tömeges őszi-tavaszi átvonuló és telelő faj, így októbertől március végéig kisebb-nagyobb átrepülő és alkalmi táplálkozó csapatai lehetnek jellemzők. Felmérésünk során mi is észleltük a faj egy 480 egyedből álló csapatainak jelenlétét.

Az építés várható hatásai

Az érintett egyedek a fellépő zavaró hatásokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak majd, de az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/telelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/telelő állományára.

A fentiekre való tekintettel a beruházás szempontjából a fajt nem tekintjük hatásviselőnek és a hatásbecslés további, részletező fejezeteiben nem szerepeltetjük.

Nyári lúd – *Anser anser* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A téli időszakban kisebb-nagyobb csapatai akár önállóan, akár más vadlúdfajokkal [pl. nagy lilik (*Anser albifrons*)] elegyedve előfordulhatnak a beruházási területen is, de néhány táplálkozó példány vagy egy-egy család akár a fészkelési időszakban is megjelenhet az említett területen. Felmérésünk során mi is észleltük a még csapatban, de már párban mozgó, átrepülő egyedeinek előfordulását is.

Az építés várható hatásai

Az érintett egyedek a fellépő zavaró hatásokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak majd, de az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, illetőleg pihenő/átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő, illetőleg pihenő/átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Barátréce – *Aythya ferina* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj számára a vizsgálati területen nem, attól távolabb jellemző olyan alkalmi vizes élőhely, ahol táplálkozó példányai megjelenhetnek.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kontyos réce – *Aythya fuligula* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj számára a vizsgálati területen nem, attól távolabb jellemző olyan alkalmi vizes élőhely, ahol táplálkozó példányai megjelenhetnek.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen átvonuló/pihenő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Sárszalonka – *Gallinago gallinago* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj számára a vizsgálati területen nem, attól távolabb, északra jellemző megfelelő vizes élőhely. A vizsgálati terület felett a faj vonulási időszakában, így ősszel (július–november), valamint tavasszal (március–május) jelenhetnek meg egyedei. A vizsgálat idején is észleltük a faj két táplálkozó példányának előfordulását.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az egyedek elkerülik az érintett területet, ezért az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő vagy átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő vagy átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Nagy goda – *Limosa limosa* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj számára a vizsgálati területen nem, attól távolabb, északra jellemző megfelelő vizes élőhely. A beruházás által érintett terület felett a faj tavaszi (február és április közötti) és őszi (augusztus és november közötti) vonulási időszakában jelenhetnek meg átrepülő egyedei, kisebb csapatai.

Az építés várható hatásai

Az érintett egyedek a fellépő zavaró hatásokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak majd, de az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Nagy póling – *Numenius arquata* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj egyedei vagy kisebb átrepülő egyedei vagy kisebb csapatai a terület felett, vagy akár táplálkozó egyedei, kisebb csapatai a tavaszi (február és április közötti) és őszi (augusztus és november-december közötti) vonulás alkalmával jelenhetnek meg.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az érintett egyedek elkerülik a zavart területet, így az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen pihenő/átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Barkóscinege – *Panurus biarmicus* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj számára fészkelésre alkalmas széles nádas-gyékényes élőhely a Nyugati-főcsatorna érintett szakaszán nem jellemző, inkább átrepülő és alkalmi táplálkozó példányai jelenhetnek meg az érintett szakaszon.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az érintett egyedek elkerülik a zavart területet, így az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Vörösnyakú vöcsök – *Podiceps grisegena* (Boddaert, 1783)

A faj érintettsége

A faj számára megfelelő élőhely a vizsgálati területen nem fordul elő, csupán a beruházás által érintett terület felett átrepülő egyedeinek megjelenése lehetséges.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Feketenyakú vöcsök – *Podiceps nigricollis* C. L. Brehm, 1831

A faj érintettsége

A faj számára megfelelő élőhely a vizsgálati területen nem fordul elő, csupán a beruházás által érintett terület felett átrepülő egyedeinek megjelenése lehetséges.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Guvat – *Rallus aquaticus* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj számára megfelelő élőhely csak a beruházási terület keleti szélén húzódó Nyugati-főcsatorna mentén
lehetséges, ahol táplálkozó egyedei is előfordulhatnak.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az érintett egyedek elkerülik a zavart területet, így az építésnek nem lesz hatása a faj különleges
madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz
hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Függőcinege – *Remiz pendulinus* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj számára megfelelő fészkelőhely a vizsgálati területen nem fordul elő, kóborló példányai a Nyugati-fő-
csatorna nádas-gyékényes élőhelyén jelenhetnek meg.

Az építés várható hatásai

Zavarás esetén az érintett egyedek elkerülik a zavart területet, így az építésnek nem lesz hatása a faj különleges
madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz
hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Partifecske – *Riparia riparia* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj számára alkalmas fészkelőhely a beavatkozás által érintett területeken, illetve azok környezetében nem
fordul elő, azonban táplálkozó egyedek az áprilistól szeptemberig tartó időszakban, különösen a vonulás al-
kalmával is mutatkozhatnak.

Az építés várható hatásai

Az érintett egyedek a fellépő zavaró hatásokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak majd, de az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen előforduló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kanalas réce – *Spatula clypeata* Linnaeus, 1758

syn.: *Anas clypeata*

A faj érintettsége

A faj számára a vizsgálati területen nem, attól távolabb, északra jellemző megfelelő vizes élőhely. Elsősorban a vizsgálati terület felett átrepülő kisebb csapatok előfordulása valószínűsíthető elsősorban a tavaszi vonulás alkalmával (március elejétől április végéig).

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen előforduló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen előforduló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Böjti réce – *Spatula querquedula* Linnaeus, 1758

syn.: *Anas querquedula*

A faj érintettsége

A faj számára a vizsgálati területen nem, attól távolabb, északra jellemző megfelelő vizes élőhely. Elsősorban a beruházási terület felett átrepülő csapatai tavasszal februártól április elejéig, ősszel augusztus eleje és szeptember közepe között jelenhetnek meg.

Az építés várható hatásai

Az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

Az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejeze-
teiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Kis vöcsök – *Tachybaptus ruficollis* (Pallas, 1764)

A faj érintettsége

Elsősorban a téli időszakban valószínűsíthető 1-1 egyed megjelenése a Nyugati-főcsatorna érintett szakaszán.

Az építés várható hatásai

Az érintett egyedek a fellépő zavaró hatásokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak majd, de az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek, és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

Piroslábú cankó – *Tringa totanus* (Linnaeus, 1758)

A faj érintettsége

A faj számára a vizsgálati területen nem, attól távolabb, északra jellemző megfelelő vizes élőhely, de átrepülő egyedeinek előfordulása nem kizárható március és szeptember között.

Az építés várható hatásai

Az érintett egyedek a fellépő zavaró hatásokkal szemben elkerülő magatartást tanúsítanak majd, de az építésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló állományára.

Az üzemelés várható hatásai

A hatályos környezetvédelmi előírások betartása esetén (havária nélküli esetekben) az üzemelésnek nem lesz hatása a faj különleges madárvédelmi területen fészkelő és átvonuló állományára.

A fentiek miatt a fajt a beruházás szempontjából nem ítéljük hatásviselőnek és a hatásbecslés további fejezeteiben a fajt érintő hatások tárgyalásától eltekintünk.

5.1.2.2. A várható hatások becsült mértéke

5.1.2.2.1. 275/2004 kormányrendelet 1. A) számú melléklete szerinti madárfajok

5.1.2.2.1.1. A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága

Fajok	Fészkelőállomány a különleges madárvédelmi területen ¹	Fészkelő állomány a projekt területen (pár)
parlagi pityer (<i>Anthus campestris</i>)	0-1*	100-200
szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)	0-1*	200-250
töviszűrő gébics (<i>Lanius collurio</i>)	0-1*	150-250

1. táblázat. A vizsgált madárfajainak állománynagysága [Forrás: „1” - natura2000.eea.europa.eu; A „*” -gal jelzett adatok becsült állományadatok]

5.1.2.2.1.2. Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében

parlagi pityer (*Anthus campestris*)

A KMT területén az országos állomány 2-15%-a fészkel (B), de a beruházással érintett állomány szerepe a faj KMT területén belüli védelme tekintetében nem jelentős (KMT területén fészkelő állomány 0 – 1%-a). Az érintettség a „Javasolt természetvédelmi célú intézkedések” c. fejezetben jelzett korlátozások (földmunkákra,

munkaárkokra és gödrökre, depóniákra vonatkozó javaslatok) figyelembevételével végzett kivitelezés esetén méréselkelhető (fészkaljpusztulás helyett élőhelyvesztés).

szalakóta (*Coracias garrulus*)

A KMT területén az országos állomány több mint 15%-a fészkel (A), de a beruházással érintett állomány szerepe a faj KMT területén belüli védelme tekintetében nem jelentős (KMT területén fészkelő állomány 0 – 0,5%-a). Az érintettség a „Javasolt természetvédelmi célú intézkedések” c. fejezetben jelzett – fajspecifikus időbeli és térbeli korlátozó – intézkedések figyelembevétele esetén teljes mértékben elkerülhető.

töviszúró gébics (*Lanius collurio*)

A KMT területén az országos állomány kevesebb, mint 2%-a fészkel (C) és a beruházással érintett állomány szerepe a faj KMT területén belüli védelme tekintetében nem jelentős (KMT területén fészkelő állomány 0 – 0,66%-a). Az érintettség a „Javasolt természetvédelmi célú intézkedések” c. fejezetben kifejtett – fakitermelésre vonatkozó általános időbeli korlátozó – intézkedés figyelembevételével végzett kivitelezés esetén méréselkelhető (fészkaljpusztulás helyett élőhelyvesztés).

5.1.2.2.1.3. A faj ritkasága (helyi, regionális és ennél magasabb szinten felmérve, ideértve az európai közösségi szintet is)

5.1.2.2.1.3.1. A faj tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világállományához képest

Fajok	Fészkelő állomány a projekt területen (pár)	Hazai állomány ¹	Európai állomány (pár) ²	Világállomány (pld.) ²
parlagi pityer (<i>Anthus campestris</i>)	0-1*	5.700 – 7.100	909.000 - 1.720.000	4 – 8,99 millió
szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)	0-1*	1.800	75.000 – 158.000	100.000 – 499.000
töviszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	0-1*	150.000 - 170.000	16,4 – 34,7 millió	21,9 – 34,7 millió

2. táblázat. A faj tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága az adott Natura 2000 terület, hazai és európai közösségi állományához képest (Forrás: „1” – www.birding.hu; „2” – www.birdlife.org)

5.1.2.2.1.3.2. A faj veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.)

Fajok	IUCN Vörös Könyv ¹	Berni Egyezmény ²	EU madár-védelmi irányelv ³	EU CITES ⁴	Hazai védettség ⁵
parlagi pityer (<i>Anthus campestris</i>)	Least concern / nem veszélyeztetett	II. függelék	I.melléklet	-	Védett, 50.000 Ft
szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)	Least concern / nem veszélyeztetett	II. függelék	I.melléklet	-	Fokozottan védett, 500.000 Ft
töviszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	Least concern / nem veszélyeztetett	II. függelék	I.melléklet	-	Védett, 25.000 Ft

3. táblázat. A faj veszélyeztetettségi foka (Forrás: „1” – www.iucnredlist.org; „2” – Bern Convention, 1979; „3” – Birds Directive, 2009; „4” – www.cites.org; „5” – www.termeszetvedelem.hu)

5.1.2.2.1.3.3. A faj szaporodási képessége (a fajra vagy a populációra jellemző dinamika alapján)

Fajok	Utódszám ¹	Költések száma/év ¹	Fiatalk túlélőképessége	Átlagos élethossz
parlagi pityer (<i>Anthus campestris</i>)	3-6 tojás	1 fészekalj	66,66% (Krüger 1989)	Nem ismert.
szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)	2-6 tojás (leggyakrabban 4)	1 fészekalj	77,6 % (KISS et al. 2014)	Max.: 9 év (FRANSSON et al. 2010)
töviszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	2-8 tojás (leggyakrabban 5-6)	1 fészekalj	45-77,1% (FARKAS et al. 1997)	2-4 év Max.: 10 év (FRANSSON et al. 2010)

4. táblázat. A faj szaporodási képessége (Forrás: „I” - Haraszthy 2000; 2019)

5.1.2.2.1.4. A tevékenység megvalósulása esetén a faj, illetve a faj élőhelyének képessége arra, hogy a célzott védelmi intézkedéseket kivéve minden egyéb beavatkozás nélkül, kizárólag a faj, illetve élőhelyének dinamikája következtében rövid időn belül visszaálljon egy olyan állapotba, amely az eredeti állapottal egyenértékű vagy jobb annál

5.1.2.2.1.4.1. A faj állományának regenerálódási képessége a környező állományokból azok észrevehető csökkenése nélkül (a faj diszperziós képessége, illetve az állomány izoláltsága más állományoktól stb.), illetve az állomány belső dinamikája következtében a regenerálódás képessége

parlagi pityer (*Anthus campestris*)

A tervezett munkálatoknak kedvezőtlen hatása lehet a faj költési és fiókanevelési sikerére (fiókás vagy tojásos fészekaljak sérülése/pusztulása, zavarás), mely a „Javasolt természetvédelmi célú intézkedések” c. fejezetben jelzett korlátozások (földmunkákra, munkaárokra és gödrökre, depóniákra vonatkozó javaslatok) figyelembevételével mérsékelhető.

szalakóta (*Coracias garrulus*)

A tervezett munkálatoknak kedvezőtlen hatása lehet a faj költési és fiókanevelési sikerére (csak zavarás), mely a „Javasolt természetvédelmi célú intézkedések” c. fejezetben jelzett fajspecifikus időbeli és térbeli korlátozó intézkedések figyelembevételével végzett kivitelezés esetén teljes mértékben elkerülhető.

töviszúró gébics (*Lanius collurio*)

A tervezett munkálatoknak kedvezőtlen hatása lehet a faj költési és fiókanevelési sikerére (fiókás vagy tojásos fészekaljak sérülése/pusztulása, zavarás), mely a „Javasolt természetvédelmi célú intézkedések” c. fejezetben kifejtett fakitermelésre vonatkozó általános időbeli korlátozó intézkedés figyelembevételével mérsékelhető.

5.1.2.2.1.5. A tevékenység hatása az állományon belüli kedvező kor- és ivareloszlásra

A tevékenységnek előreláthatólag nem lesz hatása a KMT területén előforduló állományon belüli kor vagy ivareloszlásra.

5.1.2.2.1.6. A területek koherenciája

A tervezett beavatkozás eredményeként nem következnek be olyan kedvezőtlen strukturális változások, melyek negatívan befolyásolnák az érintett terület fészkelőhelyként, táplálkozóhelyként, ill. madárvonulásban betöltött szerepét. Ebből következően a beavatkozás eredményeként várhatóan nem sérül a HUN10002 Natura 2000 terület érintett állományainak belső koherenciája, és nem várható kedvezőtlen irányú változás a szomszédos Natura 2000 területekkel fennálló kapcsolatban, tehát a Natura 2000 élőhelyhálózat funkciójában sem.

5.1.2.2.2. A várható hatások becsült mértéke összegezve

Fajok	Kedvezőtlen hatás mértéke	Megjegyzés
fülemülesítke (<i>Acrocephalus melanopogon</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
kis lilik (<i>Anser erythropus</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
parlagi pityer (<i>Anthus campestris</i>)	K: elviselhető Ü: semleges	A „Javasolt természetvédelmi célú intézkedések” c. fejezetben kifejtett korlátozó intézkedések (földmunkákra, munkaárokra és gödrökre, depóniákra vonatkozó javaslatok) figyelembevételével végzett kivitelezés esetén az érintettség jelentősen mérsékelhető (fészekalijpusztulás helyett élőhelyvesztés).
parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
nagy kócsag (<i>Ardea alba</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
vörös gém (<i>Ardea purpurea</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
üstökösgém (<i>Ardeola ralloides</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
régi fülesbagoly (<i>Asio flammeus</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
cigányréce (<i>Aythya nyroca</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
bölömbika (<i>Botaurus stellaris</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
vörösnyakú lúd (<i>Branta ruficollis</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
ugartyúk (<i>Burhinus oedicnemus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
pusztai ölyv (<i>Buteo rufinus</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
pajzsoscankó (<i>Calidris pugnax</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
fattyúszerkő (<i>Chlidonias hybrida</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
kormos szerkő (<i>Chlidonias niger</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
fehér gólya (<i>Ciconia ciconia</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.

kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
hamvas rétihéja (<i>Circus pygargus</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
békászó sas (<i>Clanga pomarina</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)	K: elviselhető Ü: semleges	A „ <i>Javasolt természetvédelmi célú intézkedések</i> ” c. fejezet fajspecifikus időbeli és térbeli korlátozó intézkedések figyelembevételével végzett kivitelezés esetén a fajt érő negatív hatásokról nem beszélhetünk.
haris (<i>Crex crex</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
kis kócsag (<i>Egretta garzetta</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
havasi lile (<i>Eudromias morinellus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
kék vércse (<i>Falco vespertinus</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
daru (<i>Grus grus</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
gólyatöcs (<i>Himantopus himantopus</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
törpegém (<i>Ixobrychus minutus</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
töviszúró gébics (<i>Lanius collurio</i>)	K: elviselhető Ü: semleges	A „ <i>Javasolt természetvédelmi célú intézkedések</i> ” c. fejezetben kifejtett fakitermelésre vonatkozó általános időbeli korlátozó intézkedés figyelembevételével végzett kivitelezés esetén az érintettség jelentősen mérsékelhető (fészek-aljpusztulás helyett élőhelyvesztés).
kis örgébics (<i>Lanius minor</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
kékbegy (<i>Luscinia svecica cyanecula</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
kis bukó (<i>Mergellus albellus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
kis kárókatona (<i>Microcarbo pygmaeus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.

barna kánya (<i>Milvus migrans</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
bakcsó (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
túzok (<i>Otis tarda</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
halászsas (<i>Pandion haliaetus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
kanalasgém (<i>Platalea leucorodia</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
batla (<i>Plegadis falcinellus</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
aranylile (<i>Pluvialis apricaria</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
kis vízcicsibe (<i>Porzana parva parva</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
pettyes vízcicsibe (<i>Porzana porzana</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
gulipán (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
küszvágó csér (<i>Sterna hirundo</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
réti cankó (<i>Tringa glareola</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.

5. táblázat. 275/2004 kormányrendelet 1. A) számú melléklete szerinti madárfajokra gyakorolt hatás becslése [kivitelezés (K) és működés (M)]

A fenti részletező fejezetek és az itt szereplő összegző táblázatokban szereplő információk alapján megállapíthatjuk, hogy a beruházás a Natura 2000 jelölő értékekre nem gyakorol várhatóan jelentős negatív hatást.

5.1.2.2.3. 275/2004 kormányrendelet 1. B) számú melléklete szerinti madárfajok

A Hortobágy (HUHN10002) különleges madárvédelmi területen előforduló és a 275/2004 kormányrendelet 1. B) számú mellékletben meghatározott egyéb madárfajokat a beruházás közvetlenül és közvetve sem érinti negatívan. Emiatt az "A tevékenységgel érintett, a kijelölés alapjául szolgáló fajok egyedeinek száma, állománysűrűsége vagy az érintett terület nagysága", a "Az egyedek vagy a terület szerepe a faj védelme tekintetében", illetőleg az "A faj ritkasága (helyi, regionális és ennél magasabb szinten felmérve, ideértve az európai közösségi szintet is)", ezen belül pedig konkrétan az "A faj tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világállományához képest", az "A faj tevékenységgel érintett állományának relatív nagysága a faj hazai, európai közösségi, illetve világállományához képest", valamint az "A faj veszélyeztetettségi foka (IUCN Vörös Könyv veszélyeztetettségi kategóriái szerinti besorolás, közösségi vagy kiemelt közösségi jelentőség, országosan védett vagy fokozottan védett besorolás stb.)", ezen kívül az "A faj szaporodási képessége (a fajra vagy a populációra jellemző dinamika alapján)", valamint az "A tevékenység megvalósulása esetén a faj, illetve a faj élőhelyének képessége arra, hogy a célzott védelmi intézkedéseket

kivéve minden egyéb beavatkozás nélkül, kizárólag a faj, illetve élőhelyének dinamikája következtében rövid időn belül visszaálljon egy olyan állapotba, amely az eredeti állapottal egyenértékű vagy jobb annál", ezen belül pedig az "A faj állományának regenerálódási képessége a környező állományokból azok észrevehető csökkenése nélkül (a faj diszperziós képessége, illetve az állomány izoláltsága más állományok-tól stb.), illetve az állomány belső dinamikája következtében a regenerálódás képessége", valamint az "A tevékenység hatása az állományon belüli kedvező kor- és ivareloszlásra", és végezetül az "A területek koherenciája" c. fejezetek tárgyalásától eltekintünk.

5.1.2.2.3.1. A várható hatások becsült mértéke összegezve

Fajok	Kedvezőtlen hatás mértéke	Megjegyzés
csörgő réce (<i>Anas crecca</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
tőkés réce (<i>Anas platyrhynchos</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
kendermagos réce (<i>Anas strepera</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
nagy lilik (<i>Anser albifrons</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
nyári lúd (<i>Anser anser</i>)	K – semleges M – semleges	Az építés során esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
barátréce (<i>Aythya ferina</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
kontyos réce (<i>Aythya fuligula</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
sárszalonna (<i>Gallinago gallinago</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
nagy goda (<i>Limosa limosa</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
nagy póling (<i>Numenius arquata</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
barkóscinege (<i>Panurus biarmicus</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
vörösnyakú vöcsök (<i>Podiceps grisegena</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
feketenyakú vöcsök (<i>Podiceps nigricollis</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
guvat (<i>Rallus aquaticus</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
függőcinege (<i>Remiz pendulinus</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
partifecske (<i>Riparia riparia</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
kanalas réce (<i>Spatula clypeata</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
bőjtű réce (<i>Spatula querquedula</i>)	K – semleges M – semleges	A faj nem érintett.
kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.
piroslábú cankó (<i>Tringa totanus</i>)	K – semleges M – semleges	Az esetlegesen fellépő zavaró hatásokra a faj egyedei elkerülő magatartással reagálnak majd.

6. táblázat. 275/2004 kormányrendelet 1. B) számú melléklete szerinti madárfajokra gyakorolt hatás becslése [kivitelezés (K) és működés (M)]

5.2. A TERVEZETT BERUHÁZÁS HATÁSA AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET FENNTARTÁSI TERVÉBEN MEGFOGALMAZOTT, ÉS A TERÜLETRE MEGHATÁROZOTT SPECIFIKUS CÉLKITŰZÉSEK MEGVALÓSULÁSÁRA

5.2.1. Alapinformációk

A madárvédelmi területre **fenntartási terv készült**, de az nem tartalmazza a Tisza-tavat, mint területrészt. Az Európai Bizottság által elvárt formátumú **specifikus célkitűzések nem kerültek meghatározásra**.

Ugyanakkor a madárvédelmi terület hivatalos adatlapján (<http://natura2000.eea.europa.eu>, "Standard Data Form") fogalmaz meg általános és specifikus célkitűzéseket, ld. alább.

Általános célkitűzések: A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok és végrehajtandó intézkedések (prioritásuk sorrendjében, a főbb intézkedési módokat felsorolva):

- A Hortobágyon, mint Európa legnagyobb összefüggő, szikes mocsarakban és mocsárrétekben gazdag szikes pusztáján élő, a terület jelenlegi klimatikus és állatföldrajzi viszonyaira jellemző, természetvédelmi szempontból kiemelt madárfajok védelme
- A tüzok oltalma, amelynek hortobágyi populációja része a Kárpát-medencei állomány gerincét adó tiszántúli metapopulációnak: tüzokbarát kultúrák létrehozásával, a kaszálás időbeli szabályozásával és ragadozókontrollal
- A csíkosfejű nádiposzáta drasztikus állománycsökkenésének megfordítását célzó élőhelykezelések megvalósítása, mert a faj hortobágyi állománya egyike a legsérülékenyebb és a kihalás szélére sodródott szatellitpopulációknak: a szikes mocsárrétek vízszintjének szabályozásával, a mocsári szukcesszió stabilizálásával és a kaszálás térbeli és időbeli korlátozásával
- A szikes puszták vizes élőhelyein jellemző, Európa-szerte csökkenő tendenciákat mutató fészkelő és átvonuló partimadár-közösségek állománysűrűségeinek növelése, különös tekintettel a bíbicre, a nagy godára, a piros lábú cankóra és a sárszalónkára: száraz években mesterséges árasztásokkal és a legeltetés szintjének emelésével
- A száraz, jellemzően juhval legeltetett szikeseken fészkelő ugartyúk állománycsökkenésének megállítása, melynek hortobágyi állománya erősen fogyatkozóban van: a legeltetés szintjének emelésével
- A stabil, de lokalizáltságuk folytán rendkívül sérülékeny vegyes gémtelepek megőrzése, melyekben a kis kárókatonán és a két íbiszfajon kívül a pásztorgém kivételével az összes európai gémfaj fészkel: a halastavi és a Tisza-tavon folyó gazdálkodás szabályozásával, a mocsarak vízszintjének és szukcessziós folyamatainak szabályozásával
- A Hortobágyon stabil tendenciákat mutató, de Európa-szerte sérülékeny cigányréce fészkelő és vonulóhelyeinek védelme: vizes élőhelyek vízszabályozásával és vízivad-vadászat térbeli és időbeli korlátozásával
- A Tisza partfalaiban költő fajok állomány nagyságainak megóvása
- A szikes mocsarakban és a Tisza-tavon fészkelő vöcsök-, réti héja-, vízicsibe- és szerkőfajok állományainak stabilizálása: a vízjárás és a szukcessziós folyamatok szabályozásával, illetve a legeltetés szintjének emelésével

- A kék vércse legnagyobb Kárpát-medencei állományának növelése: mesterséges fészkelőládák kihelyezésével, a legeltetés szintjének emelésével és a kaszálás térbeli és időbeli szabályozásával, a táplálékforrások stabilizálása érdekében
- A Hortobágyon stabil állománnyal jellemezhető kerecsensólyom populációjának megőrzése: mesterséges fészkekalapok kihelyezésével és a legeltetés szintjének emelésével, ami az ürge állománynövekedését segítheti elő.
- A Hortobágyon átvonuló úszóréce-csapatok vonulóhelyeinek védelme: vizes élőhelyek vízszabályozásával és vízivad-vadászat térbeli és időbeli korlátozásával
- A Hortobágyon átvonuló, veszélyeztetett fajokban gazdag vadlúd-tömegek táplálkozó- és éjszakázóhelyeinek védelme: vizes élőhelyek vízszabályozásával, túllegettetéssel a megfelelő táplálkozóterületek kialakulása érdekében, illetve vízivad-vadászat térbeli és időbeli korlátozásával
- A Hortobágyon emelkedő számban fészkelő és telelő rétisas növekvő állománytendenciájának megőrzése: mesterséges fészkekalapok készítésével, ezek zavartalanságának biztosításával és a téli etetés folyamatos végzésével
- A fehér gólya védelme: elsősorban a településeken az áramszolgáltató cégekkel közösen a fészkelés biztonságának növelésével
- A Hortobágyon átvonuló darvak éjszakázóhelyei zavartalanságának biztosítása: vizes élőhelyek vízszabályozásával és vízivad-vadászat térbeli és időbeli korlátozásával
- A mesterséges halastavakon fészkelő vöcsökfajok és fattyúszerkők állományának megőrzése: a halastavi gazdálkodás szabályozásával
- A természetes és mesterséges vizes élőhelyeinek nádasaiban fészkelő barna rétihéja, nyári lúd és egyéb jelölő madárfajok állományainak szinten tartása: a vízszint és a nádvágás szabályozásával

5.2.2. A beruházás keretében tervezett tevékenységek, illetve azok hatásai

Az alábbi felsorolásban a Natura 2000 terület fenntartási tervében megfogalmazott célkitűzések mellett egy szimbólummal jelezzük, hogy a vizsgált beruházás az adott célkitűzéshez hogyan viszonyul.

Hatás leírása	Jelölés
az adott célkitűzés megvalósulását támogatják,	+
az adott célkitűzés megvalósulását részben vagy közvetetten támogatják,	(+)
az adott célkitűzés megvalósulására nincsenek hatással.	0
az adott célkitűzés megvalósulásával részben ellentétesek,	(-)
az adott célkitűzés megvalósulásával ellentétesek.	-

A fenntartási tervben meghatározott általános célkitűzések

Célkitűzés	Hatás jelölése
<ul style="list-style-type: none"> • A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása. 	(-)

A fenntartási tervben meghatározott specifikus célkitűzések

Célkitűzés	Hatás jelölése
<ul style="list-style-type: none"> • A Hortobágyon, mint Európa legnagyobb összefüggő, szikes mocsarakban és mocsárrétekben gazdag szikes pusztáján élő, a terület jelenlegi klimatikus és állatföldrajzi viszonyaira jellemző, természetvédelmi szempontból kiemelt madárfajok védelme 	(-)

<ul style="list-style-type: none"> A túzok oltalma, amelynek hortobágyi populációja része a Kárpát-medencei állomány gerincét adó tiszántúli metapopulációnak: túzokbarát kultúrák létrehozásával, a kaszálás időbeli szabályozásával és ragadozókontrollal 	0
<ul style="list-style-type: none"> A csíkosfejű nádiposzáta drasztikus állománycsökkenésének megfordítását célzó élőhelykezelések megvalósítása, mert a faj hortobágyi állománya egyike a legsérülékenyebb és a kihalás szélére sodródott szatellitpopulációknak: a szikes mocsárrétek vízszintjének szabályozásával, a mocsári szukcesszió stabilizálásával és a kaszálás térbeli és időbeli korlátozásával 	0
<ul style="list-style-type: none"> A szikes puszták vizes élőhelyein jellemző, Európa-szerte csökkenő tendenciákat mutató fészkelő és átvonuló partimadár-közösségek állománysűrűségeinek növelése, különös tekintettel a bibirc, a nagy godára, a piroszlábú cankóra és a sárszalonnára: száraz években mesterséges árasztásokkal és a legeltetés szintjének emelésével 	0
<ul style="list-style-type: none"> A száraz, jellemzően juhval legeltetett szikeseken fészkelő ugartyúk állománycsökkenésének megállítása, melynek hortobágyi állománya erősen fogyatkozóban van: a legeltetés szintjének emelésével 	0
<ul style="list-style-type: none"> A stabil, de lokalizáltságuk folytán rendkívül sérülékeny vegyes gémtelepek megőrzése, melyekben a kis kárókatonán és a két íbiszfajon kívül a pásztorgém kivételével az összes európai gémfaj fészkel: a halastavi és a Tisza-tavon folyó gazdálkodás szabályozásával, a mocsarak vízszintjének és szukcessziós folyamatainak szabályozásával 	0
<ul style="list-style-type: none"> A Hortobágyon stabil tendenciákat mutató, de Európa-szerte sérülékeny cigányréce fészkelő és vonulólhelyeinek védelme: vizes élőhelyek vízszabályozásával és vízivad-vadászat térbeli és időbeli korlátozásával 	0
<ul style="list-style-type: none"> A Tisza partfalaiban költő fajok állománynagyságainak megővése 	0
<ul style="list-style-type: none"> A szikes mocsarakban és a Tisza-tavon fészkelő vöcsök-, rétiheja-, vízcicsibe- és szerkőfajok állományainak stabilizálása: a vízjárás és a szukcessziós folyamatok szabályozásával, illetve a legeltetés szintjének emelésével 	0
<ul style="list-style-type: none"> A kék vércse legnagyobb Kárpát-medencei állományának növelése: mesterséges fészkelőládák kihelyezésével, a legeltetés szintjének emelésével és a kaszálás térbeli és időbeli szabályozásával, a táplálékforrások stabilizálása érdekében 	0
<ul style="list-style-type: none"> A Hortobágyon stabil állománnyal jellemezhető kerecsensólyom populációjának megőrzése: mesterséges fészkalapok kihelyezésével és a legeltetés szintjének emelésével, ami az ürge állomány-növekedését segítheti elő. 	0
<ul style="list-style-type: none"> A Hortobágyon átvonuló úszóréce-csapatok vonulólhelyeinek védelme: vizes élőhelyek vízszabályozásával és vízivad-vadászat térbeli és időbeli korlátozásával 	0
<ul style="list-style-type: none"> A Hortobágyon átvonuló, veszélyeztetett fajokban gazdag vadlúd-tömegek táplálkozó- és éjszakázóhelyeinek védelme: vizes élőhelyek vízszabályozásával, túllegtetéssel a megfelelő táplálkozóterületek kialakulása érdekében, illetve vízivad-vadászat térbeli és időbeli korlátozásával 	0
<ul style="list-style-type: none"> A Hortobágyon emelkedő számban fészkelő és telelő rétisas növekvő állománytendenciájának megőrzése: mesterséges fészkalapok készítésével, ezek zavartalanságának biztosításával és a téli etetés folyamatos végzésével 	0
<ul style="list-style-type: none"> A fehér gólya védelme: elsősorban a településeken az áramszolgáltató cégekkel közösen a fészkelés biztonságának növelésével 	0

<ul style="list-style-type: none"> • A Hortobágyon átvonuló darvak éjszakázóhelyei zavartalanságának biztosítása: vizes élőhelyek vízszabályzásával és vízivad-vadászat térbeli és időbeli korlátozásával 	0
<ul style="list-style-type: none"> • A mesterséges halastavakon fészkelő vöcsökfajok és fattyúszerkők állományának megőrzése: a halastavi gazdálkodás szabályozásával 	0
<ul style="list-style-type: none"> • A természetes és mesterséges vizes élőhelyeinek nádasaiban fészkelő barna rétihéja, nyári lúd és egyéb jelölő madárfajok állományainak szinten tartása: a vízszint és a nádvágás szabályozásával 	0

Összevetve az 5. fejezetben foglaltakat az ebben a fejezetben szereplőkkel kijelenthetjük, hogy a tárgyalt beruházás megvalósítása – a „*Javasolt természetvédelmi célú intézkedések*” c. fejezetben foglaltak megvalósulása esetén – a Natura 2000 területre meghatározott általános és specifikus célkitűzések megvalósulását, érvényre jutását nem befolyásolja jelentősen negatívan.

6. ALTERNATÍV (EGYÉB ÉSSZERŰ) MEGOLDÁSOK

6.1. „0” VÁLTOZAT – PROJEKT NÉLKÜLI ESET

A projekt meg nem valósulása esetén nem teljesülnek a 2.1. fejezetben ismertetett célkitűzések, valamint nem következnek be a 2.8. fejezetben ismertetett pozitív társadalmi és gazdasági következmények, továbbá nem szűnnek meg a 3.1. fejezetben ismertetett szükségszerűségek.

6.2. A MEGVALÓSÍTÁS VIZSGÁLT VÁLTOZATAI

A vezeték nyomvonalának kijelölésekor a tervező figyelmet fordított a környezeti adottságok figyelembevételére, a természetvédelmi értékek megóvására és a térség környezetvédelmi szempontjaira.

A vezeték nyomvonalának tervezésekor fontos szempont volt, hogy természeti területet a lehető legrövidebb szakaszon keresztezzen a nyomvonal, és a lehető legkisebb mértékben ériék negatív hatások a természeti értékeket.

A beruházás elemeinek térbeli elhelyezkedése, elhelyezhetősége a már meglévő infrastruktúra alapján nagymértékben meghatározottak. A térségben lévő vezeték egyes pontjainak kapcsolódási lehetőségének helyszíne adott, megfelelő helyszínt biztosít a tervezett vezeték csatlakoztatására, ezért gazdasági és környezeti szempontból is elsősorban a szükséges vezeték nyomvonalának kijelölése vizsgálható. A vezeték nyomvonalának meghatározása több alternatíva vizsgálatával történt. A természeti értékek megóvása érdekében a teljes nyomvonal bejárásra került és a terepi felméréseket a tervezésnél figyelembe vették.

7. JAVASOLT TERMÉSZETVÉDELMI CÉLÚ INTÉZKEDÉSEK

A javaslatok a kedvezőtlen hatások mérséklésére, a tervezett, illetve javasolt, a terv vagy beruházás révén bekövetkező kedvezőtlen hatások enyhítését, csökkentését, mérséklését szolgáló intézkedésekre vonatkoznak.

Az itt szereplő javasolt intézkedések az Előzetes Vizsgálati Dokumentáció „*Javasolt természetvédelmi célú intézkedések*” fejezetében szereplőkkel megegyeznek, azoknak a jelen dokumentációban vizsgált Natura 2000 területre érvényes részeinek kivonatai, ezekhez képest plusz javasolt intézkedést nem tartalmaznak.

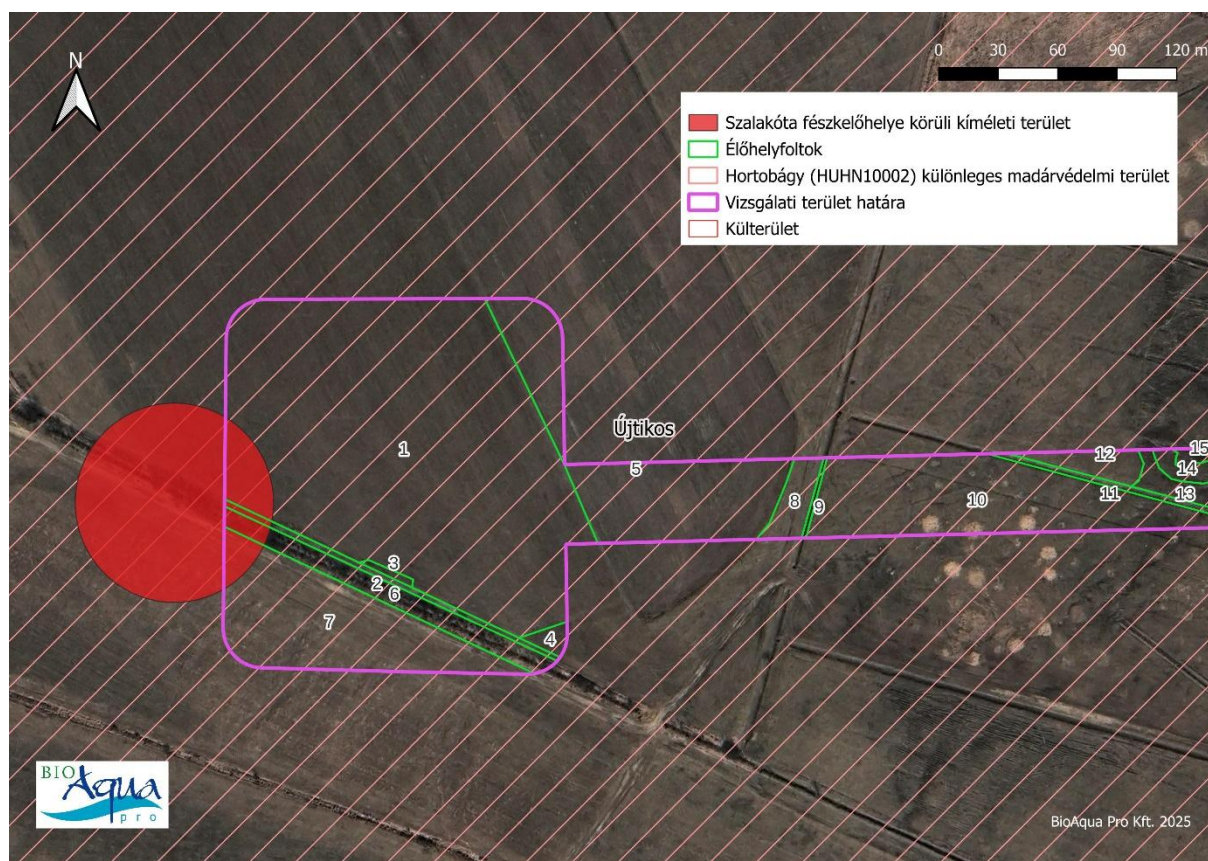
7.1. A KIVITELEZÉS ELŐTTRE VONATKOZÓ JAVASLAT

Amennyiben a kivitelezés nem történik meg 2025-ben, akkor javasoljuk a tervezett kivitelezés évét megelőző év december 1. és a beruházás évének március 1. közötti időintervallumában a tervezett kivitelezés 400 m-es körzetében található, jelenleg használaton kívüli rétisas (*Haliaeetus albicilla*)-fészkek akár többszöri – zavarásmentes – megfigyelését, visszaellenőrzését annak érdekében, hogy a tervezett kivitelezési munkálatoknak ne legyen hatása az érintett pár költési sikerére. Amennyiben nem válik nyilvánvalóvá fészkelés az érintett fészkekben, akkor a tervezett munkálatok az eredeti ütemezésnek megfelelően folytathatók. Amennyiben fészkelés ténye nyer megállapítást, akkor „*A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság által javasolt intézkedések*” c. fejezetben jelletteknek megfelelően javasolt módosítani a kivitelezési munkálatok tervezett időintervallumát a szükségtelen zavarás elkerülése érdekében.

7.2. JAVASOLT TERÜLETI KORLÁTOZÁS

A természetvédelmi kezelő (HNPI) ajánlásával összhangban az alábbi ábrán jelletteknek megfelelően a szalakóta (*Coracias garrulus*) potenciális fészkelőhely 50 m-es körzetében (az 811438, 286800; 811441, 286809; 811347, 286841; 811352, 286850 EOV koordináták által lehatárolt területen) nem javasolt faki-termelés folytatása, valamint április 15. – augusztus 15. között javasoljuk a hosszabb ideig (pár percnél tovább) tartó munkavégzés és tartózkodás, deponálás, gépjárművel való megállás, parkolás mellőzését.

Indoklás: A természetvédelmi kezelőtől kapott biotikai adatok alapján a gázkút építése által érintett terület közelében 2017-ben a fokozottan védett és közösségi jelentőségű, valamint a beruházás által érintett Hortobágy (HUHN10002) különleges madárvédelmi területen jelölő szalakóta (*Coracias garrulus*) fészkelte. A HNPI tájékoztatás és javaslat (HNPI-01564-1/2025) alapján a fenti javaslat került megfogalmazásra.

11. ábra. A fokozottan védett szalakóta (*Coracias garrulus*) potenciális fészkelőhelye körüli javasolt kíméleti terület

7.3. NÖVÉNYZET ELTÁVOLÍTÁSRA VONATKOZÓ JAVASLATOK

Javasoljuk, hogy a területelőkészítő fa- és cserjeirtási munkálatokat a madarak általános fészkelési időszakán kívül, azaz augusztus 15. – március 15. között végezzék el.

Indoklás: A javaslattal elkerülhető az érintett fás-cserjés élőhelyeken fészkelő fajok fészekaljainak sérülése és közvetlen pusztulása. A fészkelési és fiókanevelési időszakon kívül az érintett fajok vagy nem tartózkodnak a területen (pl. telelési időszakban telelőterületükön tartózkodnak), vagy pedig vagilis (röpképes) egyedekként figyelhetők meg (pl. vonulás, telelés, vagy fészkelés utáni kóborlás időszakában), melyek képesek a zavaró hatásokra elkerülő magatartással reagálni.

7.4. FÖLDMUNKÁKRA, MUNKAÁRKOKRA ÉS GÖDRÖKRE, DEPÓNIÁKRA VONATKOZÓ JAVASLATOK

Javasoljuk, hogy a területelőkészítő földmunkálatokat a Hortobágy (HUHN10002) különleges madárvédelmi területet érintő szakaszokon (EOV 811419, 286754; 811416, 286904; 811434, 286923; 811567, 286927; 811588, 286845; 812511, 286893; 812531, 286855; 811590, 286805; 811592, 286759; 811572, 286739; 811436, 286739), valamint a különleges madárvédelmi területen kívüli területeken auz élőhelytérképen 44. foltzámmal jelölt kaszáló (Újtikos, Nagy-Borockás) területén (EOV 812996, 286919; 813040, 286882; 813304, 286896; 813262, 286933) a potenciálisan érintett madarak általános fészkelési időszakán kívül, azaz augusztus 1. – március 15. között végezzék el.

Indoklás: A javaslattal elkerülhető az érintett területeken a talajon fészkelő fajok fészekaljainak sérülése és közvetlen pusztulása. A fészkelési és fiókanevelési időszakon kívül az érintett fajok vagy nem tartózkodnak a területen.

leten (pl. telelési időszakban telelőterületükön tartózkodnak), vagy pedig vagilis (röpképes) egyedekként figyelhetők meg (pl. vonulás, telelés, vagy fészkelés utáni kóborlás időszakában), melyek képesek a zavaró hatásokra elkerülő magatartással reagálni.

Javasoljuk, hogy a kivitelezést követően a munkálatok során keletkezett fel nem használt anyagok a Natura 2000 területekről maradéktalanul elszállításra kerüljenek.

7.5. ÉJSZAKAI MUNKAVÉGZÉSRE, KIVILÁGÍTÁSRA VONATKOZÓ JAVASLATOK

Javasoljuk, hogy az építés során ne legyen éjszakai munkavégzés a különleges madárvédelmi területen élő, fészkelő és átvonuló/pihenő/telelő madárközösség, valamint egyéb erre érzékeny élőlénycsoportok védelme érdekében.

Javasoljuk, hogy az építés és üzemeltetés során kültéri világítás csak a közlekedés biztonsága érdekében, illetve élet- és vagyonvédelmi okból kerüljön használatra, a lehető legkisebb megvilágítási szint és időtartam alkalmazásával, törekedve annak lehetőség szerinti teljes elhagyására. Indokolt, tartós kültéri megvilágításhoz csak teljesen ernyőzött, síkburás világítóeszközöket javasolt használni, amelyeket olyan módon kell kialakítani és karbantartani, hogy fényük a vízszintes sík fölé közvetlenül ne vetülhessen. Javasolt minél alacsonyabb fénypontú megvilágítás alkalmazása (1-4 m). Indokolt esetben kültéri megvilágításhoz csak teljesen ernyőzött, a horizont alá 3-4 fokkal takart, a talaj felé irányított síkburás lámpa alkalmazása javasolt oly módon, hogy az a horizont fölé ne világítson. Egyéb, ferde megvilágítás csak élet- és vagyonbiztonsági okokból, és csak mozgásérzékelős bekapcsolóval telepíthető. Kizárólag meleg fényű fényforrások kerüljenek alkalmazásra. A lámpatestekben alkalmazott fényforrás sárgás fényű, meleg szín hőmérsékletű (legfeljebb névleges 2700 K) legyen, reflektorok, fénnyvetők, alkalmazása nem javasolt.

7.6. A HORTOBÁGYI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG ÁLTAL JAVASOLT INTÉZKEDÉSEK

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság HNPI-01564-1/2025 iktatószámú levelében tájékoztatást adott és javaslatokat fogalmazott meg. A területileg illetékes természetvédelmi kezelő javaslatait módosíthatatlanul közöljük, hogy az eljárásban a hatóság mérlegelni tudja azokat, majd az idézés után szakértői értékelést adunk a felmerült témákban:

„A rendelkezésünkre álló információk alapján jelenleg a Hajdúnánás 0402 hrsz.-ú ingatlanon található fészket használják a rétisasok a projekt 1000 m-es zónájában, a többi sasfészkekben idén nem történt költés/fiókanevelés.

A beruházás környékén előforduló fokozottan védett fajok költésének megóvása kapcsán az alábbi javaslatokat tesszük.

- *Természetvédelmi szempontból javasoljuk, hogy a rétisas (*Haliaeetus albicilla*) fészkek 100 méteres sugarú védőzónában az év teljes időszakában teljes fahasználati tilalom, míg a szaporodási és utódnevelési időszakban, azaz december 1. és július 31. között a fészkek 400 méteres sugarú védőzónájában valamennyi gazdálkodási, erdőgazdálkodási (ápolások, kaszálások, vegyszerezés) tevékenységre vonatkozó tilalom elrendelését. Továbbá javasoljuk, hogy a faj előfordulási helyein a fakitermelések során fészekrakásra alkalmas, nagy koronájú fákat kell visszahagyni az erdőben. A védőzónában az állományok vertikális szerkezetét érintetlenül kell hagyni függetlenül arra, hogy azt a hullámtérben zömmel tájidegen fajok alkotják. Mindezek mellett figyelembe kell venni az erdőtervezés során a fészkek közelében lévő, a faj számára alkalmas középkorú erdők esetében a költésre alkalmas erdőállomány kialakításának szempontjait, azaz a vegyes fafaj és koreloszlás biztosítását, a száraló jellegű fakitermelést, öreg, költésre alkalmas fák meghagyását (pl. széles koronájú tölgy faegyedek).*

- Szalakóta (*Coracias garrulus*) lakott fészketől számított - 50 méteren belül a fakitermelésekre vonatkozóan az év teljes időszakára, - 100 méteren belül az egyéb erdőgazdálkodási tevékenységekre vonatkozóan április 15. és augusztus 15. közötti szaporodási és utódnevelési időszakban korlátozást javasolunk.
- A fészkek védőzónájában kerülni kell a munkavégzést, hosszabb ideig (pár percnél tovább) való tartózkodást, deponálást, gépjárművel való megállást, parkolást.”

A természetvédelmi kezelőt (HNPI) a jelen dokumentum tárgyát képező „Tiszavasvári IV szénhidrogén vezetékek” és az „Újtikos szénhidrogén vezetékek” ügyében együttesen kerestük meg biotikai adatszolgáltatás és véleményezés tárgykörében.

A „Tiszavasvári IV szénhidrogén vezetékek” tárgyú projekt keretében külön EVD dokumentáció készült, amelyben a területileg illetékes természetvédelmi kezelő Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság HNPI-01564-1/2025 iktatószámú levelében adott tájékoztatását és javaslatait ismertettük és figyelembe vettük.

Jelen („Újtikos szénhidrogén vezetékek” tárgyú) projekt keretében az EVD élővilágvédelmi tervfejezetét készítő – mérlegelve a területileg illetékes természetvédelmi kezelő Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság HNPI-01564-1/2025 iktatószámú levelében adott tájékoztatását és javaslatait – készítette el az építés és üzemelés élővilágra kifejtett hatásainak értékelését, valamint a javasolt természetvédelmi célú intézkedéseket (mindkét téma külön fejezetben kifejtve található).

8. KIEGYENLÍTŐ (KOMPENZÁCIÓS) INTÉZKEDÉSEK

Szakmailag nem indokolt kompenzációs intézkedések tervezése.

9. FELHASZNÁLT IRODALOM

- BÁLDI A., MOSKÁT CS. & SZÉP T. (1997): Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszerek IX. Madarak. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest. 81 pp.
- FARKAS R., HORVÁTH R. & PÁSZTOR L. (1997): Nesting success of the Red-backed Shrike (*Lanius collurio*) in a cultivated area. *Ornis Hungarica* 7(1-2): 27-37.
- FUISZ T., CSÖRGŐ T. (2009): Töviszúró gébics. In: CSÖRGŐ T., KARCZA ZS., HALMOS G., MAGYAR G., GYURÁCS J., SZÉP T., BANKOVICS A., SCHMIDT A., SCHMIDT E. [szerk.]: Magyar madárvonulási atlasz. Kossuth Kiadó, Budapest. pp. 566-568.
- HARASZTHY L.: (2019): Parlagi pityer *Anthus campestris* (Linnaeus, 1758). In: HARASZTHY L.: Magyarország fészkelő madarainak költésbiológiája. 2. kötet. Sárgarigóféléktől a sármányfélékig (Passerines). Pro Vértes Nonprofit Zrt. Csákvár. pp.: 597-605.
- HARASZTHY L.: (2019): Szalakóta *Coracias garrulus* Linnaeus, 1758. In: HARASZTHY L.: Magyarország fészkelő madarainak költésbiológiája. 1. kötet. Fácánféléktől a sólyomfélékig (Non-Passerines). Pro Vértes Nonprofit Zrt. Csákvár: 819-825.
- HARASZTHY L.: (2019): Töviszúró gébics *Lanius collurio* Linnaeus, 1758. In: HARASZTHY L.: Magyarország fészkelő madarainak költésbiológiája. 2. kötet. Sárgarigóféléktől a sármányfélékig (Passeriformes). Pro Vértes Nonprofit Zrt. Csákvár: 17-32.
- HORTOBÁGYI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG HNPI-01564-1/2025 iktatószámú levele
- HORTOBÁGYI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG (2006): A Hortobágy különleges madárvédelmi terület természetvédelmi fenntartási terve (A Tisza tó nélkül). Kézirat.
- KISS O., ELEK Z., MOSKÁT CS. (2014): High breeding performance of European Rollers in heterogeneous farmland habitat in southern Hungary. *Bird Study* 61(4): 496-505.
- KRÜGER, S. (1989): Die Barchpieper. *Anthus campestris*. A. Ziemsen Verlag, Wittenberg, Lutherstadt. Die Neue Brehm-Bücherei 598./
- MAGYAR G. (2009): Parlagi pityer. In: CSÖRGŐ T., KARCZA ZS., HALMOS G., MAGYAR G., GYURÁCS J., SZÉP T., BANKOVICS A., SCHMIDT A., SCHMIDT E. [szerk.]: Magyar madárvonulási atlasz. Kossuth Kiadó, Budapest. p.118.
- MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG (2008): Magyarország madarainak névjegyzéke. Nomenclator avium Hungariae. Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, Budapest. 278 p.
- PONGRÁCS Á. & HORVÁTH M. (2010): Javaslat a fokozottan védett ragadozómadár és bagolyfajok, valamint a fekete gólya fészkelőhelyei körül alkalmazandó időbeni és területi korlátozásokra. *Heliaca* 8.: 104-107.
- SCHMIDT E. (2000): Töviszúró gébics. In: HARASZTHY L. [szerk.]: Magyarország madarai. Mezőgazda Kiadó, Budapest pp. 343-345.
- SZÉP T., CSÖRGŐ T., HALMOS G., LOVÁSZI P., NAGY K. & SCHMIDT A. (SZERK.) (2021): Magyarország madáratlasza. Agrárminisztérium, Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, Budapest. 799 pp.
- SZITTA T. (2009): Szalakóta. In: CSÖRGŐ T., KARCZA ZS., HALMOS G., MAGYAR G., GYURÁCS J., SZÉP T., BANKOVICS A., SCHMIDT A., SCHMIDT E. [szerk.]: Magyar madárvonulási atlasz. Kossuth Kiadó, Budapest. pp. 381-382.

<http://datazone.birdlife.org> (Letöltés: 2025.04.03.)

http://www.birding.hu/magyarorszag_madarai.html (Letöltés: 2025.04.03.)

<https://map.mme.hu/maps/map2> (Letöltés: 2025.04.03.)

<https://www.iucnredlist.org> (Letöltés: 2025.04.04.)

<https://www.mme.hu/magyarorszagmadarai> (Letöltés: 2025.04.04.)

10. SZAKÉRTŐI IGAZOLÁSOK

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI
ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG

Iktatószám: 14/2771-4/2011.
Ügyintéző: [REDACTED]

SZ-050/2011.

HATÁROZAT

Dr. Kiss Béla [REDACTED] kérelmezőt, aki

született: [REDACTED]

anyja neve: [REDACTED]

diplomáinak (okleveleinek) kiállítója, száma, kelte:

1. Debreceni Egyetem;
Mezőgazdaságtudományi Kar;
H-12/2003.; 2003. június 28.
2. Kossuth Lajos Tudományegyetem;
Természettudományi Kar;
227/1996.; 1996. június 29.
3. Debreceni Egyetem;
30/2001., 2001. június 2.

szakképzettsége:

okleveles biológus és biológia szakos tanár
halászati okleveles szakmérnök

tudományos fokozata:

környezettudományok doktora

SZTV

élővilágvédelem

szakterületen a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontja, a 8. §, valamint a 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2011. június 14.

Tolnai Jánosné Dr.
mb. főigazgató-helyettes

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a.	Levélcíme: 1539 Bp. Pf. 675	www.orszagoszoldhatosag.gov.hu
Telefon: 2249-100 Fax: 2249-162		orszagoszoldhatosag.hu

AGRÁRMINISZTERIUM
NEMZETI PARKI ÉS TÁJVÉDELMI FŐOSZTÁLY

Iktatószám: NPTF/651/5/2018.

Ügyintéző: Kincses Krisztina

Telefonszám: 06-1-795-2433

E-mail: krisztina.kincses@am.gov.hu

Tárgy: Dr. Kiss Béla tájvédelmi szakértői névjegyzékbe való felvétele

HATÁROZAT

Dr. Kiss Béla [REDACTED]
Kérelmezőt, aki

született: [REDACTED]

anyja neve: [REDACTED]

diplomájának kiállítója, száma, kelte:

Kossuth Lajos Tudományegyetem
Természettudományi Kar
227/1996., Budapest, 1996. június 29.

szakképzettsége:

okleveles biológus és biológia szakos tanár;

Tájvédelem szakterületen (SZTjV)

szakértőként nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenység végzését engedélyezem.

Nyilvántartási szám: SZ-018/2018.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Az igazgatási szolgáltatási díjat – e címen 10 000 Ft-ot – Kérelmező megfizette; egyéb eljárási költség nem merült fel.

INDOKOLÁS

Döntésemet Kérelmező végzettségének tekintetében a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: szakértői kormányrendelet) 5. §-a és 2. melléklete alapján, a szakmai gyakorlat tekintetében a 6. §-a alapján, továbbá a 8. §, valamint a 9. § (1) bekezdése alapján hoztam meg.

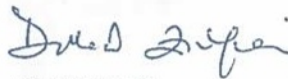
Jelen határozat részletes indokolását és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 81. § (2) bekezdés a) pontjára tekintettel mellőztem.

Hatáskörömet és illetékességemet a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 92. § (2) bekezdés a) pontja, a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 9/A. §-a, a szakértői kormányrendelet 1. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontja, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V.22.) Korm. rendelet 79. §-ának 9. és 10. pontja alapozza meg.

Kiadmányozási jogom a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 5. § (3) bekezdésén, továbbá az Agrárminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 2/2018. (IX. 10.) AM utasítás 88. § (1) bekezdésén és 2. függelékének 4.2.4. pont 3. pontján alapul.

Budapest, 2019. ., 01. "03."

Dr. Nagy István
agrárminiszter
nevében és megbízásából

Dukát Zsófia
főosztályvezető

Kapják:

1. [REDACTED] – tértivevénnyel
2. Irattár

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI
ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG

Iktatószám: 14/02984-3/2012.
Ügyintéző: dr. Gribovszki Réka
Szakmai ügyintéző: Hévízi Gergely
Kellner Szilárd

Tárgy: Szakértői tevékenység engedélyezése
Nyilvántartási szám: SZ-034/2012.

HATÁROZAT

Dr. Müller Zoltán ([REDACTED]) kérelmezőt, aki

született: [REDACTED]

anyja neve: [REDACTED]

diploma (oklevél) kiállítója, száma, kelte:

Kossuth Lajos Tudományegyetem;
Természettudományi Kar;
163/1997.; 1997. június 28.

szakképzettségei:

okleveles biológia-földrajz szakos tanár

SZTV Élővilágvédelem

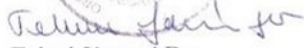
szakterületeken a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontja, a 8. §, valamint a 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2012. május „ 31 ”

Dr. Hecsei Pál
mb. főigazgató megbízásából

Tolnai Jánosné Dr.
mb. főigazgató-helyettes

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a.	Levélcím: 1539 Bp. Pf. 675	www.orszagoszoldhatosag.gov.hu
Telefon: 224-9100 Fax: 224-9162		orszagoszoldhatosag.hu

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI
ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG

mb. Főigazgató-helyettes

Iktatószám: 14/2984-9/2012.
Ügyintéző: dr. Gribovszki Réka
Szakmai ügyintéző: Hévízi Gergely

Tárgy: Szakértői tevékenység engedélyezése
Nyilvántartási szám: SZ-048/2012.

HATÁROZAT

Dr. Müller Zoltán [REDACTED] kérelmezőt, aki

született: [REDACTED]

anyja neve: [REDACTED]

diploma (oklevél) kiállítója, száma, kelte:

Kossuth Lajos Tudományegyetem;
Természettudományi Kar;
163/1997.; 1997. június 28.

szakképzettségei:

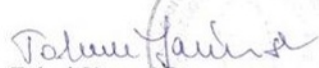
okleveles biológia-földrajz szakos tanár

SZTV Földtani természeti értékek és barlangok védelme

szakterületen a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontja, a 8. §, valamint a 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2012. július „ 18 ”

Tolnai Jánosné Dr.
mb. főigazgató-helyettes

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a.	Levélcíme: 1539 Bp. Pf. 675	www.orszagoszoldhatosag.gov.hu
Telefón: 224-9100 Fax: 224-9162		orszagoszoldhatosag.hu

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI
ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG

Iktatószám: 14/2777-4/2011.
Ügyintéző: dr. Dorn Adrienn

SZ-051/2011.

HATÁROZAT

Dr. Gulyás Gergely (lak[REDACTED] kérelmezőt, aki

született: [REDACTED]

anyja neve: [REDACTED]

diplomáinak (okleveleinek) kiállítója, száma, kelte:

1. Debreceni Egyetem;
Természettudományi Kar;
biológus (ökológus) szakirány;
T-283/2001.; 2001. június 24.
2. Debreceni Egyetem;
16/2008., 2008. június 7.

szakképzettsége:

okleveles biológus

tudományos fokozata:

biológiai tudományok doktora

SZTV

élővilágvédelem

szakterületen a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontja, a 8. §, valamint a 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2011. június „ 14 ”

Tolnai Jánosné Dr.
mb. főigazgató-helyettes

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a, Telefon: 2249-100 Fax: 2249-162	Levélcím: 1539 Bp. Pf. 675	www.orszagoszoldhatosag.gov.hu orszagoszoldhatosag.hu
---	----------------------------	--